B101/A/16/1+

NATIONAL LIBRARY
MAY 15 1970
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE

THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U.S.A.

Published by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi". Business Office: 491 College St., Toronto 174, Ontario, Canada. Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS. Telephones: 921-7121; 465-7902. United States Editorial Offices—New York: Editor — V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A. Chicago: Editor — I. ŠĪMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A.

SATURDAY, MAY 2, 1969

LATVIJA
AMERIKA

33. N-RS. SESTDIENA, 1970. G. 2. MAIJS 20. GADS

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 25 centi

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKĀ

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi" Atb. redaktors: ALFRĒDS VINČELS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; tālr. 465-7902. Birojs: 491 College Street, Toronto 174, Ont., Canada; tālr. 921-7121. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U. S. A. Tālrunis 994-7917 Čikagas redakcijas vadītāja: I. ŠĪMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744

No kuģa slimnicā un brivibā

SIGULDIETEI DAINAI PĀLĒNAI PIEŠĶIRTAS PATVĒRUMA TIESĪBAS ASV

No padomju zvejas kuģa bezsamaņas stāvoklī Statenailendas slimnicā nogādātā 25 gadus vecā Daina Pālēna 27. aprīlī saņēmusi no ASV imigrācijas un naturālizācijas iestādēm politiskā patvēruma tiesības, galvojumu par blondo un izskatīgo meiču uzņemoties Nujorkas latviešu ev.-lut. draudzei, pie kuras politisko patvērumu ieguvušās vajadzībām nodibināts īpašs fonds viņas līdzšinējo ārstēšanās un turpmākās dzīves izdevumu segšanai, kamēr viņa būs pilnīgi atveseļojusies, darbu dabūjusi un uz jaunu dzīvi iekārtojusies. Draudze lūdz šim Dainas Pālēnas fondam ziedojumus, tos adresējot: Ev. Luth. Latvian Church of New York, 564 Second St., Brooklyn, N. Y. 11215. Dainai Pālēnai atļauts uzturēties visās ASV, taču pagaidām viņa nedrīkst tās atstāt. Tā, piemēram, viņa nevarēs arī apmeklēt Kanadas latviešu 5. dziesmu svētkus Toronto, par kuriem sarunās ar tautiešiem ļoti interesējās. Dienā pēc patvēruma tiesību piešķiršanas, Dainu Pālēnu no slimnīcas atlaida, taču pagaidām viņai rēgulāri atkal jāierodas slimnīcā uz veselības pārbaudi, jo saindēšanās sekas vēl nav pilnīgi novērstas un veselības stāvoklis nostiprināts.

Kā jau ziņots, Nujorkas latviešus 10. aprīļa vakarā pārsteidza skopa laikraksta, radio un televīzijas ziņa, ka no padomju zvejas kuģa „Rūdolfs Eidemanis" Atlantijas okeānā bezsamaņas stāvoklī uz pilsētas slimnīcu Nujorā helikopterā pārvesta apkalpes piederīgā Daina Pālēna, par kuru nevarēja būt šaubu, ka viņa ir latviete. Sākumā kā saslimšanas iemesls bija minēts „nezināma saindēšanās", vēlāk bija runa par saindēšanos ar pārtiku, taču tie, kuri bija runājuši ar slimnieci, izteicās, ka viņa lielākā kvantumā ieņēmusi miega zāles. Pēc saindēšanās sešpadsmit gadus vecā latviete saslima ar plaušu karsoni, no kura viņa tomēr ātri atveseļojās. Par šo gadījumu Nujorkas, Nudžersijas un citi amerikāņu laikraksti sniedza plašus ziņojumus, it sevišķi pēc tam, kad D. Pālēna 20. aprīlī izteica vēlēšanos vairs nepiedzīvot līdzīgs gadījums, slimnīcā atgriezties uz kuģa, bet palikt ASV, un pieprasīja patvēruma tiesības. Amerikāņu reportieri šo izšķiršanos apzīmēja par dramatisku, bet visās ASV labi pazīstamais televīzijas komentātors Volters Kronkaits notikumu atzina par spilgtu piemēru „brīvības pievilcībai" un par pierādījumu nožēlojamiem dzīves apstākļiem komunismam pakļautajās zemēs.

Dainu Pālēnu no padomju zvejas kuģa nogādāja t.s. Public Health Service slimnicā Statenailendā, kura ir Nujorkas pilsētas sastāvdaļa, — tieši tai pašā slimnicā, kurā pirms dažiem gadiem jau bija piedzīvots līdzīgs gadījums, slimnicā no kāda padomju kuģa ievietojot komandas latviešu tautības piederīgo Ati Penčuku. Toreiz slimnicā bija nodarbināts Dr. Dzintars Pagegle, kuru izmantoja arī tulku uzdevumiem. To atceroties, slimnīca arī šoreiz meklēja viņu par tulku, taču noskaidrojās, ka slimnicā tagad strādā latviešu zobārsts J. Švarcbergs, kas tulka pienākumus veicis jau vairākos gadījumos.

Dainas Pālēnas veselības stāvoklim uzlabojoties, viņu 20. aprīlī apmeklēja divi Pad. savienības Apvienoto nāciju misijas darbinieki kopā ar kādu padomju ārstu, pieprasot slimnieci pārvest uz kādu slimnīcu Manhatenā, kur viņu varētu ārstēt padomju misijas ārsts Šabalkins. Šo prasību dzirdot, D. Pālēna tūlit atsauca slimnīcas ārstu J. Švarcbergu un viņa klātienē parakstīja politiskā patvēruma pieprasījumu, nododot to latviešu ārstam. Dr. J. Švarcbergs, pieprasījumu saņēmis, krieviem nepārprotami pateica, ka viņi Dainu Pālēnu pret viņas gribu no slimnīcas neizdabūs. Kamēr krievi, niknumā piearkuši, izskrēja laukā, slimnīcas vadība tūlit stājās sakaros ar ASV imigrācijas un naturālizācijas iestādēm, kuru ierēdņi jau tai pašā vakarā ieradās D. Pālēnu izklaušināt.

Daina Pālēna ir siguldiete un (Nobeigums 5. lpp.)

V. Hazners dosies uz Eiropu

Viena mēneša ilgā komandējumā uz Eiropu 5. maijā dosies Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēdis Vilis Hazners. Šis ceļojums ietelp kārtējos komitejas darbības ietvaros un būs veltīts galvenokārt apstākļu pētīšanai, kuri saistās ap Latvijas atbrīvošanas jautājumiem. Latviešu tautas un Latvijas valsts liktenis arvien ir saistīts ar Eiropu un V. Haznera šogada ceļojums nozīmību iegūst it sevišķi tāpēc, ka rūpīgi skaidrojami pēdējā laikā stāvokļa attīstībā Eiropā vērojamie īpatie politiskie strāvojumi.

Komiteja Latvijas brīvībai vienmēr ir uzsvērusi nepieciešamību pēc personīgiem kontaktiem, lai daudzas sarežģītākas problēmas atrisinātu tiešu sarunu ceļā. Tādēļ šādus ceļojumus komitejas amatpersonas izdara pēc vajadzības. Šāgada Eiropas apmeklējumā V. Hazners ilgāku laiku pavadīs Skandinavijas valstīs un Anglijā, bet iespējama arī viņa iegriešanās citās valstīs.

Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēdis un DV organizācijas priekšnieks Vilis Hazners, kurš 5. maijā dodas vienu mēnesi ilgā Eiropas apmeklējumā.

Šogad KLB priekssēža ceļojums ir vēl raksturīgs ar to, ka pirmo reizi viņš apvieno divus — arī nozīmīgo DV organizācijas priekšnieka — amatus. Pēdējā kapacitātē viņš piedalīsies pirmajā sava amata laika DV centrālās valdes sēdē, pārņemot pienākumus no ilggadējā DV organizācijas priekšnieka pulkveža V. Januma un sadalot amata uzdevumus jaunajiem DV organizācijas centrālās valdes locekļiem, kā arī izstrādājot vadlīnijas turpmāko gadu darbam. Jaunais DV organizācijas priekšnieks arī piedalīsies apmeklējamo zemju DV valžu sēdēs, tāpat tiksies ar Latvijas diplomātiskajiem pārstāvjiem Eiropā, nozīmīgāko latviešu un citu tautu centrālo organizāciju un politisko nogrupējumu vadītājiem, laikrakstu līdzstrādniekiem un citiem. Anglijā V. Hazners piedalīsies turienes vanadžu 20 gadu darbības jubilejas salidojumā maija beigās Almēlijā. Paredzami arī daži publiski referāti un pārrunu vakari.

V. A.

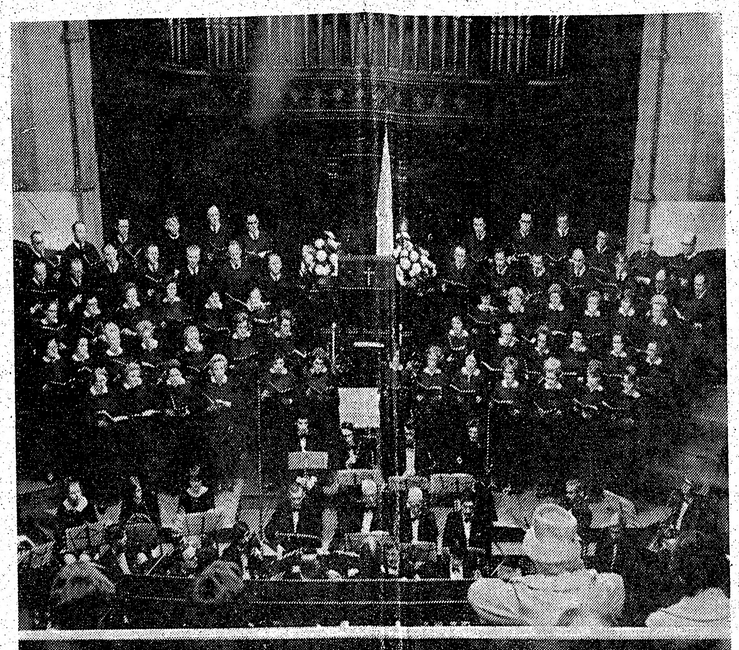

„SVĒTLAIMĪBAS SIMFONIJAS" LATVISKAIS PIRMATSKAŅOJUMS

Toronto Sv. Andreja draudzes koŗa 18. gadskārtējā koncertā latviešu valodas pirmatskaņojumu orķestŗa pavadījumā piedzīvoja Jāņa Kalniņa „Svētlaimības simfonija" (skat. rakstu 3. lpp.). Augšējā uzņēmumā — 64 dziedātāju koris un 34 mūziķu orķestris, kuŗus diriģēja Arvīds Purvs, koncerta laikā; aizmugurē vidū — korim dāvinātais karogs. Apakšā: pieci komponisti domu izmaiņā pēc koncerta; no kreisās — Tālivaldis Ķeniņš, Arvīds Purvs, no Fredriktonas iebraukušais Jānis Kalniņš, Imants Sakss un Jānis Norvilis, kuŗš mūsu laikrakstam devis koncerta novērtējumu.

Foto: J. Ligers

„Uz mums skatās visi!"

KURZEMES CIETOKSŅA UN LATVIEŠU LEĢIONA ATCERES DIEVKALPOJUMS UN ASV DV APVIENĪBU 20. DELEGĀTU SAPULCES UN 16. VANADŽU SALIDOJUMA ATKLĀŠANA DETROITĀ

ASV vanagu un vanadžu saime, piedaloties kuplā skaitā arī Kanadas DV saimes pārstāvjiem no Toronto, Hamiltonas un Londonas, 25. aprīļa rītā pulcējās Sv. Pāvila latviešu ev.-lut. draudzes baznīcā Detroitā, kur notika Kurzemes cietoksnim un Latviešu leģionam veltīts atceres dievkalpojums. Sapulcējušies un savirknējušies ārpusē, abu kaimiņvalstu vanagi un vanadzes iesoļoja baznīcā ierindā, DV organizācijas priekšnieka V. Haznera un ASV un Kanadas zemju valžu priekšsēžu A. Valtera un E. Krūkas vesti, kuŗiem sekoja F. Lucis ar DV organizācijas tradiciju karogu, asistējot J. Utiņānam un V. Kalniņam, ar 18 apvienību karognešiem. Kad karogi bija novietoti abās pusēs altārtelpai, pie tiem visu dievkalpojuma laiku paliekot stāvam vienīgi tradiciju karoga sardzei, Detroitas vanadžu kopas pr-ce A. Tidemane ar sekretāri V. Rēvaldi, godinot kritušos varoņus, nolika ziedus pie Latviešu leģiona plkv. Krīpena pulka kaujas karoga, kuŗš iznests no cīņu ugunīm, sekojis cīnītājiem trimdā un tagad kļuvis par DV organizācijas tradiciju karogu, kuŗu kā lielākā glabā ASV vanagu saime, liekot tam ceļot uz visiem nozīmīgākajiem kādreizējo cīnītāju sarīkojumiem Ziemeļamerikā un Eiropā.

Pēc māc. V. Līventāla teiktās sākuma liturģijas soprāns Astra Kalniņa dziedāja V. Upenieka „Gaisma" un P. Šuberta „Sāpes un cerības", izjustā dziedājumā atgādinot, ka „mums visiem vienas sāpes un vienas cerības", izlūdzoties to piepildījumu ar „Lūgšanu" no A. Jurjāna kantātes „Tēvijai". Ērģeļu pavadījumus solodziesmām un svētku draudzes dziedātajiem korāļiem spēlēja V. Treimanis.

Svētrunā māc. V. Līventāls runāja par drosmi un paļāvību uz Dievu, norādot, ka tāpat kā koki nevar ieaugt debesīs, tā katrs varas darītājs beigās saņem pelnīto sodu. Mācītājs atsaucās uz Šillera vārdiem, ka taisnība ir tikai uz skatuves, bet zemes virsū tādas nav. Mēs varam par nodarītajām netaisnībām apellēt pie Dieva, bet nevar palīdzēt atsaukšanās uz mūsu pašu tiesībām un lepošanās tikai ar mūsu pašu sasniegumiem, jo neesam vieni ar savām ciešanām vien. Tādēļ varētu likties, ka Dievs — mūsu uzticībā — nav taisns, bet tā ir egoistiska doma. Dievs domā citādi. Kristus pats sevi nodeva netaisnībai, ar to apliecinādams paļāvību un drosmi, jo uzticību apšaubīt nevar neviens. Svētrunas nobeigumā mācītājs lūdza Visvareno svētīt mūsu paļāvību, dodot spēku nešaubīties un ticēt.

Pēc baritona Pēteŗa Lielzuika no Kalamazū dziedātajām Vīlera „Kungs, jel klausi mūs", J. Sibeliusa „Jaunais rīts" un A. Neila „Latvju bāra dziesma" māc. V. Līventāls aizlūdza par kritušajiem, izlūdzoties dzīvajiem vīriem stiprās rokas karogus celt un augstu turēt, kamēr tautai ausis brīvības rīts vēl nezināmā nākotnē. P. Lielzuika nodziedāja J. Kalniņa „Lielo jundu", bet pēc mācītāja teiktās lūgšanas duetā ar Astru Kalniņu Mendelsona „Svētdienas rītu" un Bēthovena „Tā debess izteic".

Skanot sekojošajam korālim par daudzajām vētrām, kuŗas mums pāri gājušas, apvienību pārstāvji altārtelpā ieņēma vietas pie karogiem, lai tos godbijībā un ticībā zemu liektu, baznīcniem aizkustinātiem dziedot Latvijas himnu. Ar baznīcas himnu „Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils" un māc. V. Līventāla svētīšanas vārdiem DV organizācijas tradiciju kraogu priekšā svinīgais atceres dievkalpojums beidzās. Tā norisi, tāpat kā vēlāk delegātu sapulces atklāšanu, skaņu lentē uzņēma Amerikas Balss latviešu nodaļas darbinieks K. Kuzulis pārraidīšanai uz okupēto Latviju.

No Sv. Pāvila draudzes baznīcsa vanagu un vanadžu saime DV apvienības Detroitā gādātā autobusā un daudzās privātmašīnās devās uz Stouffers Northland Inn viesnīcu ārpus pilsētas centra Sautfildā, kur bija apmetušies visi pulcēšanās dalībnieki un notika visas darba sēdes.

ASV DV apvienību 20. delegātu sapulci un ASV vanadžu 16. salidojumu atklāšanas aktā apsveica „namatēvs" — DV apvienības Detroitā pr-ks A. Tidemanis, sevišķi silti suminot jauno DV organizācijas pr-ku V. Hazneru pirmo reizi šai amatā Detroitā. ASV zemes valdes pr-dis A. Valters atklāšanas uzrunā norādīja, ka šī 20. delegātu sapulce vispār ir tikai otra reize, kad delegātu vidū ir arī organizācijas priekšnieks 4. delegātu sapulcē Nujorkā savā laikā piedaloties V. Janumam. Būdams viens no nedaudzajiem ASV vanagiem, kas piedalījies visās 18 pēdējās delegātu sapulcēs, A. Valters īsumā pakavējās atmiņās pie katras, raksturodams to nozīmīgākos brīžus. Uzrunas nobeigumā viņš uzsvēra, ka tikai ar darbu var tikt uz priekšu, tādēļ jau tagad jāapzinās, ka turpmāk uzdevumu veikšanai būs vajadzīgas jaunas darba rokas un jauni padomi.

DV organizācijas pr-ks V. Hazners uzrunā atzina, ka jūtas pagodināts būt DV saimes vidū organizācijas 25. darbības gadā un ASV DV delegātu 20. sapulcē. „Varu tikai izteikt apbrīnu, ka arvien esam auguši, kļuvuši stiprāki un vairāk paveikuši," sacīja V. Hazners. „Šo jau var apzīmēt par ASV un Kanadas vanagu saimes kopīgu pulcēšanos, jo tik plaša Kanadas delegācija vēl nekad nav piedalījusies. Arī tas liecina, ka mūsu organizācijas spēku pārsvars nosvēries šai kontinentā. Uz mums skatās visi — vērtē mūsu stāju, seko mūsu lēmumiem un vēro mūsu darbu, kuŗu veicam nākotnei par godu mūsu tautai un tēvzemei Latvijai." ASV vanadžu pr-ce V. Freija pēc uzrunas jauno DV organizācijas priekšnieku suminā ar ziediem, vēlot „gaŗu, gaŗu ceļu iet mūsu vidū", turpmākos darba gadus skaitot ar šiem ziediem. To bija vesels klēpis!

Kanadas DV valdes pr-dis E. Krūka, rādot manuskripta lapu, paskaidroja, ka sagatavojis gaŗu apsveikuma runu, bet kad dievkalpojumā redzējis svinīgās vīru sejas pie karogiem Latvijas himnas laikā, atskārtis, cik gan tukša šī runa. „Tādēļ tā paliks nenolasīta," teica E. Krūka. „Kā jutāties jūs, kas tik skaidri izteicās jūsu sejās un vaibstos, tā jūtamies arī mēs. Lai šī sapulce kļūtu tāda, ka, kādreiz atskatoties uz tās lēmumiem, mēs uz tiem vienmēr varētu būt lepni!"

Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne apsveikumā atzina, ka „ideja un darbs mums ir viens, tādēļ strādāsim visi kopīgi tā, lai svešumā stādītais un dzimtenē augošais mūs vienotu un liktu tautai

(Nobeigums 5. lpp.)

Pēteris Grods

Rūgtās gaviles

Jau gadsimta ceturksnis šķir nemierīgo pasauli no laika, kad Rietumu sabiedrotie, cīnīdamies plecu pie pleca ar sarkanarmiju, nolieca ceļos hitlerisko Vāciju. Tās mērķi bija identiski ar tiem, kuŗi jau pirms 1917.gada revolūcijas dzima Kremļa sienās — pasaules hegemonija. Chronoloģisko svarīgo datu uzskaitē Rietumu vēsturnieku grāmatās un publicējumos par otru pasaules karu 1945. gada 8. maijs apzīmēts par uzvaras dienu Eiropā, bet 9. maijā sabiedroto armiju pārstāvis maršals Žukovs un vācu feldmaršals Keitels Berlīnē ratificēja nacionālsociālistiskās Vācijas kapitulāciju sabiedroto priekšā.

Saprotams — uzvaras gaviles bija skaļas un pamatotas kā Pad. savienībā, tā visās valstīs, kuŗas zibenķara sekās bija nospiestas hitleriskās Vācijas verdzībā, īsākā vai garākā laika tecējumā rūgti izbaudot nacionālsociālisma hegemoniju. Rietumu sabiedrotie savā naivitātē bija pārliecināti, ka ar tās sagraušanu Eiropā iestāsies miers, valdīs labklājība un progress, visas tautas atkal atgūs brīvību, pašnoteikšanos un savas vēsturiskās robežas.

Diemžēl, šādam pieņēmumam, līdzīgi uzvaras gavilēm, piemita vērmeļu rūgtums. Uzvaras priekā bija pamiris vēsais prāts un sagrīļojusies nākotnes redzēšana. Diemžēl, Rietumi ar šo kaiti saslima ļoti smagā vaidā. Bija tikai nedaudz to, kas paredzēja drūmo īstenību, sabiedrojoties ar Pad. savienību.

Britu valstsvīrs Vinstons Čērčils, sākumā bīdīgs, nesamierināms komūnisma pretinieks un apkaŗotājs, apstākļu spiests, pārsviedās savos lēmumos un sāka domāt citādi: ja jācīnās pret nacionālsociālismu, tad sabiedroties kaut vai ar pašu velnu. Varbūt to prasīja faktiskais stāvoklis frontē un kaŗa laukos. Taču šīs cīņas gala rezultāts bija viens: galvenais ieguvējs no otra pasaules kaŗa bija neviens cits kā Pad. savienība, jo ņoņšu secībā komūnisms uzkundzējās un nostiprinājās daudzās Eiropas valstīs. Nacistu hegemonijas vietā stājās sarkanā.

Pasaule tolaik gaidīja, pat bija pārliecināta, ka, atbrīvojoties no vācu žņaugiem un paklautības, visas apspiestās tautas un valstis, kaŗam izbeidzoties, atgūs pašnoteikšanos. Diemžēl, notika gluži pretējais.

Pad. savienība ar terroru, uzspiestu varu un ideoloģiju neatkāpās ne soli un to nav darījusi vēl līdz šai dienai. Gluži otrādi: tā aizvadītajos divdesmit piecos pēckaŗa gados ar varu un draudiem, bruņotu spēku un idoloģisku uzmākšanos iznīcinājusi daudzas patstāvīgas un brīvas valstis un joprojām tur tās zem sava dzelžainā papēža. Gan padomju valstsvīri starptautiskās attiekšmēs allaž deklarējuši savu iestāšanos par citu, sevišķi mazo tautu brīvību, bet faktiski tie rīkojušies pretējā virzienā.

Komūnisma ekspansija un nostiprināšanās visu laiku turpinājusies neatkāpīgā gaitā. Padomju politiku un izrīcību nav varējuši grozīt vai iespaidot tās sabiedrotie cīņā pret nacionālsociālistisko Vāciju. Pad. savienība vēl līdz šai dienai ignorējusi katru kaut cik svarīgu starptautisku vienošanos, kuŗa tautām garantētu brīvību un pašnoteikšanos. Lai tikai atceramies, ka Kremļa paraksts ir arī zem Atlantijas chartas noteikumiem, bet šo solījumu — kā visus citus, Maskava rupji pārkāpusi. Un tam nav saskatāms gals. Šķiet, vēl nav spēka un drosmes pasaulē, kas spētu ierobežot Pad. savienības rīcību. Uzvaru pār nacionālsociālistisko Vāciju tā visplašāk un nekaunīgāk izmantoja savā labā. Komūnisma valsts izrādījusies tālredzīgāka un mērķtiecīgāka par rietumu lielvalstīm. Tās palītika ir reālizējusies paredzētajos apmēros.

8. maijs apklusināja ieroču balsis. Bet tai pašā laikā arī daudzu reiz brīvu tautu saucienus pēc pašnoteikšanās. Rietumiem pārāk maz sāpēja šo nelaimīgo liktenis, un dziļāku sāpju tiem nav arī šodien. Platoniska līdzjūtība ir bijis viss, ko tie izteikuši Pād. savienības upuriem, kuŗus tā joprojām tur savās tērauda ķetnās. Vai gan šobrīd saredzēt kādus pozitīvus simptomus šo nelaimīgo tautu un valstu likteņa maiņā?

8. maijs gan iezīmēja šķietama miera iestāšanos Eiropā, bet šis miers ir sadrupis iespaidu sfairās, tādēļ tam vēl tagad nav seguma, jo miers un brīvība ir nedalāmi jēdzieni.

Ja Rietumu pasaule ar sašutumu un nicināšanu runā par Berlines kauna mūri, tad pašiem tiem būtu jānostājas spoguļa priekšā, lai ieraudzītu šī kauna iedīgli. Pad. savienība ir reālizējusi savas vēlmes, negausību un iegribas, bez kā tai ceļu būtu aizkrustojuši otra pasaules kaŗa sabiedrotie. Nav nekāda pamata brīnīties par padomju hegemonijas izvēršanos, jo neredzam spēka, kas iedrošinātos ierobežot upuru un varas kāro komūnisma lielvalsti.

Jaunas pasaules radīšanas prieks Pad. savienībai ir pārāudzis asinskārē un noziegumos. Tā vienmēr bijusi paštaisnīga savas noziedzīgās politikas izvēršanā. Arī tagad tās ideologi domā, ko komūnismam ir jāpārņem visa pasaule, lai radītu jaunu un labāku kārtību.

Tā 1945. gada 8. maijs ir gan iznīcinājis kādu tiranniju un hegemoniju, bet pavēris vārtus un devis iespēju kādai citai vardarbībai, kuŗas sekās daudzas tautas un valstis vēl joprojām smagi sirgst bez brīvības un tiesībām.

Panamas sūtnis BATUN gada sapulcē

Ceturtā UBA — BATUN gada sapulce 18. aprīlī Ņujorkā iezīmējās ne tikai kā ceļa stabiņš noietajā gadā, bet arī kā visai svarīgs pagrieziens baltiešu attieksmēs pret šo organizāciju. Pirmo reizi pastāvēšanas laikā to apsveica vesela virkne prominentu vīru. Igaunijas ģenerālkonsuls Ernsts Jāksons, viens no senākajiem un uzticīgākajiem BATUN balstītājiem, savā uzrunā cildināja BATUN lomu baltiešu saliedētības veicināšanā. Lietuvas ģenerālkonsuls A. Simutis savā apsveikumā ietilpināja argumentu par to, kāpēc Baltijas valstīm jācieš apspiestība, ja tik daudz agrāk nezināmas zemes pēc otra pasaules kara ieguvušas neatkarību. Šis arguments, kaut daudzreiz dzirdēts, arī šoreiz atrada atbalsi jauna amerikāņu dzejnieka — Stīvena Papasa — personā, kurš vēlāk atzinās, ka no šāda viedokļa uz Baltijas valstu problēmu agrāk nav skatījies.

Uldis Grava sveica no Amerikas latviešu apvienības. Kā BATUN biedrs - dibinātājs viņš atcerējās laiku, kad šīs jaunās organizācijas nākotni latviešu sabiedrība vērtēja visai skeptiski, un izteica pārliecību, ka klimats pēdējā laikā ievērojami mainījies. „Nākotnē redzēsim daudz lielāku sadarbību no ALAs puses," viņš teica, apsolot arī morālu un iespējamu financiālu atbalstu.

Amerikas lietuviešu apvienības Ņujorkas apkaimes priekšsēdis (kurš pārstāv 50.000 dalībnieku) A. Vakselis pastāstīja, kā viņš nācis pie atziņas, ka veids, kā vislabāk atbalstīt BATUN darbu, ir pašam iesaistīties tā veikšanā. A. Vakselis ir jaunievēlētās UBA - BATUN revīzijas komisijas loceklis.

Uz sapulci kā goda viesis bija ieradies arī AF - ABN jaunatnes nozares priekšnieks V. Majevskis no Vašingtonas. Viņš izteica domu, ka liela daļa BATUN sekmju izskaidrojama ar faktu, ka darbs tiek veikts neatlaidīgi un katru dienu. Viņš arī informēja par kādas ukraiņu sieviešu grupas pasākumu mēģināt panākt, lai ASV kongress pieņemtu rezolūciju, kura uzdotu ASV sūtnim Apvienotajās nācijās Jostam ierosināt jautājumu par Pad. savienību kā koloniālvalsti.

Apsveikumu gada sapulcei bija sūtījuši arī ACEN priekšsēdis Alfreds Bērziņš un komitejas Lietuvas brīvībai priekšsēdis V. Sidzikauskas.

Mario Aguilera, baliešu labākais draugs Kubas trimdinieku vidū, bijis BATUN goda viesu skaitā jau trīs pēdējos gadus. Viņš ir organizācijas Americans to Free the Captive Nations, Inc. priekšsēdis un Amerikas kubiešu republikāņu priekšsēdis pavalsts apjomā. M. Aguilera pieteica galveno runātāju —Panamas sūtni Apvienotajās nācijās prof. Diidimo Riosu.

Jau uzrunu sākot, prof. Rioss uzsvēra, ka apspiesto tautu lieta ir arī Panamas valdības lieta. Viņš arī atzinās, ka no visām Apvienoto nāciju komitejām viņam vislabāk patīk trešā, kura nodarbojas ar cilvēka tiesību jautājumiem. Panamas sūtnis arī atstāstīja daļu savas runas, kuru viņš nesen teicis Apvienoto nāciju ģenerālasamblejā sakarā ar dekolonizācijas deklarācijas atceri. Šai runā viņš licis galveno uzsvaru uz Baltijas valstīm kā krievu koloniālpolitikas piemēriem. Prof. Rioss, runu beidzot, apsolīja arī turpmāk darīt visu, kas viņa spēkos, lai baltiešiem palīdzētu.

Sūtnim bija līdz viņa 17 gadu vecā meita Anna Matilde, kura izrādīja lielu interesi par baltiešu likteni. Faktu, ka sūtnis Rioss atradis laiku, lai, par spīti pienākumiem pārslogotajai dienai, pabūtu uz brīdi savu baltiešu draugu vidū, UBA - BATUN gada sapulces dalībnieki uzņēma ar lielu gandarījumu un godināja augsto viesi, kājās piecēlušies.

Gada sapulces darba sēdi atklāja valdes priekšsēdis K. Miklas, pēc tam igauņu mācītājs A. Taula teica lūgšanu. Par sapulces vadītāju ievēlēja mons. J. Balkūnu, bet sekretāriem — O. Balodi un V. Jurgelu.

Par pagājušā gada darbību ziņoja organizācijas pr-ks prāv. N. Nrepša. Trīs lielākie projekti pērngad bijuši: Apvienoto nāciju misiju apmeklējumi, Molotova - Ribentropa pakta 30 gadu „atcere" un protesta akcija pret Dr. F. Mendera apcietināšanu un sodīšanu Latvijā. Prāv. N. Trepša arī pieskārās ikdienas darbam BATUN birojā, no kura pagājušajā gadā nosūtītas 35.455 vēstules (tātad, caurmērā 136 dienā) un savāktas 23.500 baltiešu adreses ASV un Kanadā.

Arī 17 gadu vecais BATUN biedrs Gatis Mastiņš no Longailendas, kurš pašreiz mācās pēdējo gadu vidusskolā, sniedza savu pārskatu par piedzīvojumiem t. s. „Apvienoto nāciju modeļa" (Model UN) spēlēs, kurās viņa skola pārstāvējusi Īriju, bet viņš izraudzīts par „Īru delegācijas" vadītāju. Viņš ierosinājis rezolūciju, kura prasītu krievu karaspēka atvilkšanu no Baltijas valstīm un Apvienoto nāciju novērotāju spēku nostādīšanu uz robežām, lai Baltijas valstīs varētu notikt brīvas vēlēšanas. Šī rezolūcija „Model UN" spēlēs pieņemta ar 36 balsīm, nevienam nebalsojot pretī, jo „krievu delegācija" izmaršējusi laukā no sapulces zāles...

Dr. Heino Ainso ziņoja par UBA - BATUN financiālo stāvokli. No pērnā gada 1. maija līdz šāgada 31. martam ieņemti 11.577 dol. un izdoti 11.119 dol. Nesamaksātu parādu ir 2643 dol. Šāgada budžetu pieņēma 15.800 dol. apmērā.

Pēcpusdienā paziņoja rakstveidā pa pastu notikušo vēlēšanu rezultātus, pēc tam jaunā valde konstruējās. Šogad UBA - BATUN priekšnieks būs igaunis Dr. Heino Ainso, bet viceprieksšnieki prāv. N. Nrepša, latvietis Dr. U. Bluķis, lietuvis A. Vakselis un igaunis Dr. A. Taul. Sekretāre — Dr. Ā. Kalniņa, kasiere — Dr. Ā. Ainso, bet valdes locekļi — Dr. Ā. Ozoliņa, Dr. U. Bluķis, Dr. A. Taul, Dr. Ā. Kalniņa, Dr. Ā. Ainso, Dr. A. Vakselis, Dr. Ā. Ozoliņa

Jānis Norvilis

Jauna zelta lappuse koŗa vēsturē

SV. ANDREJA EV.-LUT. DRAUDZES KOŖA 18. GADSKĀRTĒJAIS KONCERTS TORONTO

Pēc tradicionālās Jurjānu Andreja „Mūsu Tēvs" lūgšanas Gaujas gaidu vienība (vadītāja Inta Kalniņa) pasniedza — dāvināja draudzes korim (koŗa priekšniekam Jānim Petzalim) koŗa karogu, kuŗu iesvētīja mācītājs Ādolfs Čops.

Koncerts sākās ar drāmatisko Emīla Dārziņa „Ciānas bērni", kuŗai sekoja paša diriģenta kompozicija „Brīnumu Dievs" orķestŗa pavadījumā. Par pēdējo grūti ko spriest, jo skaļais orķestŗa pavadījums nosedza kori, vietām pat pilnīgi. Pavadījums ir vai nu krietni jāreducē instrumentācijā, vai arī jānoklusina dinamiskā ziņā.

Anitas Grigales-Rundānes atskaņotā J. S. Bacha „Pasakalja un fūga" ir viena no viņa lielajām ērģeļu kompozicijām. To skaņu platēs iespēlējuši daudzi ievērojami pasaules ērģelnieki. Būtu netaisni prasīt no Anitas Grigales-Rundānes jau tagad ar tiem sacensties. Viņas apdāvinātība un temperaments ir droša ķīla nerimtībai pēc gadiem lauzt ceļu, gan krāsainākai instrumentācijai un ritmiskai skaidrībai, gan formas celtnei.

Sekoja māc. Ā. Čopa uzruna par tematu „Kas ir garīgā mūzika?" Mācītājam Čopam piemīt brīnišķīgā māka skart dziļas domas vienkāršiem, nemākslotiem vārdiem. Viņam nav vajadzība aizslēpties ar pārgudrām svešvārdu straumēm, jo viņam patiesi ir ko teikt.

Koŗa vēsturē zelta burtiem ierakstītiem komponista Tālivalda Ķeniņa kantāšu un citu latviešu komponistu darbu pirmatskaņojumiem tagad pievienojās Jāņa Kalniņa „Svētlaimības simfonija". Kaut darbs rakstīts (angļu valodā) un arī atskaņots paša komponista vadībā jau pirms 20 gadiem, latviešu valodā ,kuŗas tekstu ar autora atļauju iekārtojis Arvīds Purvs, kā arī orķestŗa pavadījumā, šis darbs atskanēja pirmoreizi. Lai pateicība Arvīdam Purvam par viņa neatlaidību lauzt komponista atturību. Jāņa Kalniņa „Svētlaimības simfonija" iezīmējās ar kādu sevišķu īpatnību. Viņš ir izvēlējies iet grūtāko ceļu: šos kalna spredķa vārdus saistīt ar vietu un tautu, kam tie reiz tika teikti — jūdu tautu. Neesmu dziļāk pētījis šīs tautas īpatnības, gan ieskatu esmu guvis no Musorgska „Izstādes gleznās" — divu ebreju sarunām (bagātā un nabagā), gan pēdējā laikā no Berlinska ērģeļu darbiem.

Ir jāliecina, ka Jānis Kalniņš ir patiesi meistars raksturošanā, kompozicija ir ieguvusi izturētu īpatās vielas tvērumu. „Svētlaimības simfonijai" ir 10 daļu, kuŗām nāk vēl klāt divas orķestŗa daļas: Ievads un Intermezzo. Ievadā 12 taktis dotas solistam, kuŗas dziedāja bass Alfrēds Spricenieks. Kaut tās bija tikai 12 taktis, šis jaunais bass pievērš sev uzmanību viņa nākotnes gaitās. Darbs no koŗa prasa patstāvību, noturību, bet ja koris spēj pārvarēt chromatismu intonācijas ziņā, tad visumā darbā nav prasītas techniskas pārmērības, ne arī galējības balsu diapozonos, piemēram, tenoru augstākā nots ir „g", pie tam prasīta tikai dažos teikumos IV un X daļā, kas koŗos pie tenoru „bada" ir iespaidīgs faktors repertuāra izvēlē. Ik daļa uzbūvēta no viena teiciena tekstā, kas no komponista prasa lielu māku mūzikālās formas veidošanā. Spēcīgu iespaidu J. Kalniņš panāk, kur viņš kāpināti sastrēdzina teksta pirmo pusi, lai tad to atrisinātu apskaidroti, svētlaimībā (2., 4., 6. daļā). Šis veids man atgādina Rembranta gleznu — portretu, kuŗa viscaur ieturēta tumšā krāsā, lai pēkšņi apkaklītes baltā svītra šķeltu gleznas noskaņu ar neaizmirstamu spēku. J. Kalniņš nebaidās dažreiz pat vienbalsības (I daļa — rakstīta altiem), dažreiz divbalsības (III daļa, arī V daļa vīru balsīm un, izņemot dažus akordus, arī VI daļa sieviešu balsīm). Ir arī a capella četrbalsīgs koris (VII daļa) u.t.t.

Saprotams, no šīs vienkāršības pamazām attīstās temas kontrapunkta izzarojumi, katrai daļai dodot savu atšķirību. Koŗa balsis tiek gan harmoniski, gan ritmiski apvītas ar raksturīgu pavadījumu. J. Kalniņa meistara roka arī instrumentācijā izpaužas skaidrā, mērķtiecīgā nodomu reālizēšanā, rakstot kādam instrumentam jeb instrumentu grupai tikai tad, ja tam patiesi ir sava nozīme. Viņa orķestris nes krāsas, noskaņas un tomēr nenomāc koŗi ne ik brīdi. Kaut visas 12 daļas ir atšķirīgas, tās tomēr turas ciešā tematiskā vienībā, un ne bez pamata darbs ir nosaukts par „Svētlaimības simfoniju."

Atskaņojums bija pilnskanīgs, iespaidīgs. Lai atzinība diriģentam Arvīdam Purvam un Sv. Andreja draudzes korim par ielikto darbu un entuziasmu grūtību pārvarēšanā, ierakstot savā vēsturē jaunu zelta lappusi.

Koncertu noklausīties bija ieradies arī pats „Svētlaimības simfonijas" komponists prof. Jānis Kalniņš no savas dzīves vietas Fredriktonā.

Indra Gubiņa

IZSKAN DZIESMA

Izskan dziesma, lēnām izdziest vārdi.
Tavi soļi, vai tie projām iet?
Bija labi. Kādi smagi vārti
Atvērās, nu lēnām veras ciet.
Zilbe pēdējā jau izdziest klusi,
Aizskan, aiztrīs skumjais triolets.
Projām, tavi soļi projām!
Vai patiešām paliek tikai sapnis vecs?
Nav vairs dziesmas — tavējās un manas,
Tomēr neticu, ka esi aizgājis.
Klusums. Klusums paliek pāri.
Smagie vērti tomēr aizvērti.

Ērģelniece Anita Grigale-Rundāne, kuŗa beigusi konservātoriju ar zelta medaļu un nule, kā jau ziņots, saņēmusi Kanadas mākslas padomes stipendiju 3500 dol. apmērā, sedzot piedevām arī ceļa naudu, ērģeļspēles tālākizkopšanas studijām Parīzē vienu gadu. Uz Franciju jaunā māksliniece ar dzīvesbiedru, kuŗš ir mācībspēks Raiersona institūtā Toronto, izlidos šoruden. Foto: J. Liģers

Pirmizrādes priekšvakarā

DAŽAS PIEZĪMES PAR OSVALDA LIEPAS LUGU „NEVIENĀDAS PUSES"

Pēc samērā raženas vispārējās teātŗa sezonas Toronto un līdztekus gatavotās Kanadas latviešu dziesmu svētku izrādes — Raiņa „Pūt vējiņi" Osvalda Uršteina režijā, līdz pirmizrādei aizvirzījies arī Osvalda Liepas lugas „Nevienādas puses" iestudējums. Autoram ir vairākas lugas, rakstītas gan Latvijā, gan arī Arģentīnā un Kanadā. Viņa luga „Sveša nasta" 1938. gadā Latvijā godalgota. Daži O. Liepas viencēlieni izrādīti Arģentīnā, piemēram, „Svētvakara viesis" un citi, bet „Baismie saulgrieži" ASV.

Par savu lugu „Nevienādas puses" autors izsakās, ka to apzīmējis par komēdiju, taču tā nav komēdija parastajā nozīmē; it sevišķi tas sakāms par lugas rakstības formu. Jau vairākās lugās (tāpat ne vienā vien novelē un romānā) apstrādātās un dažādi izgaismotās pāaudžu problēmas autors mēģinājis rādīt individuālā skatījumā. Bez tam viņš gribējis parādīt cilvēku tieksmes, ar spožu ārēju uzposumu darbojoties trimdas sabiedrībā, slēpt laikmetam nepiedienīgos garīgos tērpus. Tāpat viņš gribējis savdabīgi reportēt lugas darbībā parasto motīvējumu un standartizējumu komiskā skatījumā attieksmē uz sencības gara slavinājumu un tautisko tradiciju kopšanu.

Lugas pirmuzvedums var interesēt ar jau minēto autora nodomu lugas formas ziņā, kā arī iestudējumu paša autora režijā; interesēt var arī tas, ka sešu tēlotāju vidū ir daži, kuŗi maz bijuši uz skatuves, dažs pat pirmo reizi stājas skatītāju priekšā, dažs pirmo reizi lielā lomā, piemēram, Herta Pempere, kuŗa pirmo reizi spēlēs Kanadas latviešu teātrinieku vidū pēc līdzšinējās darbības Zviedrijas latviešu teātŗa uzvedumos. Lugā tēlos Dzintars Pūpēdis, kas jau daudz gadu darbojies DV teātrī, Kanadā, gan iestudēdams lugas, gan būdams tēlotāju pulkā; Valdis Martinsons, kuŗš palicis atmiņā ar aizvadītajā sezonā tēloto lomu Čechova viencēlienā „Bildinājums"; jau piemnētā Herta Pempere un Anna Briede, Valda Briede un Eduards Caune.

Pats neparastākais jauniestudējumā ir lugas darbības vieta. Latviešu drāmas literātūrā, laikam, tāda nav bijusi. Tā ir sabiedriskas rezentēt lugas darbībā parasto komiskā skatījumā attieksmē uz sencības gara slavinājumu un tautisko tradiciju kopšanu.

Lugas pirmuzvedums var interesēt ar jau minēto autora nodomu lugas formas ziņā, kā arī iestudējumu paša autora režijā; interesēt var arī tas, ka sešu tēlotāju vidū ir daži, kuŗi maz bijuši uz skatuves, dažs pat pirmo reizi stājas skatītāju priekšā, dažs pirmo reizi lielā lomā, piemēram, Herta Pempere, kuŗa pirmo reizi spēlēs Kanadas latviešu teātrinieku vidū pēc līdzšinējās darbības Zviedrijas latviešu teātŗa uzvedumos. Lugā tēlos Dzintars Pūpēdis, kas jau daudz gadu darbojies DV teātrī, Kanadā, gan iestudēdams lugas, gan būdams tēlotāju pulkā; Valdis Martinsons, kuŗš palicis atmiņā ar aizvadītajā sezonā tēloto lomu Čechova viencēlienā „Bildinājums"; jau piemnētā Herta Pempere un Anna Briede, Valda Briede un Eduards Caune.

Pats neparastākais jauniestudējumā ir lugas darbības vieta. Latviešu drāmas literātūrā, laikam, tāda nav bijusi. Tā ir sabiedriskas

Baltiešu mūzikālais vakars Čikagā

Tā varam apzīmēt vijolnieka Ludviga Jakobsona koncertu, kuŗa programmā pārsvarā bija latviešu, igauņu un lietuviešu komponistu darbi. Uz tiem koncentrējās visa uzmanība, jo ievadam atskaņotajos Korelli, Bēthovena un Smetanas darbos gribējās saklausīt stabilāku toni un iejūtīgāku frazējumu.

Tas atplauka ar pirmo lietuviešu komponista I. Gaižauska darbu „Lēni plūst Ņemuna" un sevišķi tā paša autora „Biržu polka". Sapņaini skanēja Vainunas „Atmiņas" un temperamentīgais V. Paltanavičusa „Lietuviešu dancis". To atskaņojumi guva kuplas ovācijas.

Programmas turpinājumā bija trīs igauņu autori — L. Vari, E. Arro un E. Kaps. Plašā diapazonā rakstīta L. Vari „Orfeja dziesma" ar skanīgu ģemu uz g-stīgas, kas pakāpeniski ievirzās augstākās pozicijās. Interesanti veidota E. Arro „Igauņu deja" ar ilustrātīvu klavieŗu pavadījumu. Iespaidīgi skanēja arī E. Kapa „Melodija" un „Fantastiskais valsis". Tā temu rotaļīgi apvij dzīvs klavieŗu pavadījums. Atskaņojums guva lielu atsaucību.

Latviešu autoru darbus vijolnieks ievadīja ar J. Vītola „Mazurku", izceldams atskaņojumā savas spēles techniku. Nobeigumā dzirdējām divus Artūra Madrēviča jaundarbus — „Kurzeme" un „Jāņugunis", abus pirmatskaņojumā. „Kurzeme" komponēta 1944. gada rudenī, kad visa zeme dunēja... Skanīgais forte atgādina Lāčplēša spēku un svētītās dzimtenes melno smago zemi. Izteiksmīgie klusinātie toņi tēlo vējā līgojošās smilgas uz vientuļa kareivja kapa. Šos skaņu kontrastus Jakabsons izcēla ar dziļu aizrautību, īpaši spēcīgos toņos, ko iespaidīgi atbalstīja klavieŗu pavadījums. „Jāņugunis" ir ozolvainagu līkmes un gaismas atspīdums vijoles skaņās — dzīves ritma sapņu un ilgu mistērija. Klusinātie toņi pauž atmiņas par Jāņu nakts burvību svešā zemē. Šo domu pavedienu raisīja L. Jakobsons savā izjustajā spēlē.

Solistu labi atbalstīja Geraldīnes Freimanes klavieŗu pavadījumi, kuŗos plaši izcēlās viņas ievadu un starpspēles. Suminājumu un ziedu bija daudz.

Eduards Ramats

Liels mākslas notikums Bašalo

Sen plānota un ilgi gaidīta 11. un 12. aprīlī Bafalo beidzot notika gleznotāja Kārļa Šaumaņa darbu izstāde, kuŗu abās dienās kopā apmeklēja ap 150 interesentu. Pārsvarā bija ainavas — rudens un ziemas skati, arī puķes, kuŗās tik jūtami paudās Latvijas mākslas akadēmijas itekme. Sevišķi raksturīga tā bija ziemas ainavās (pavasaŗa ūdeņos), liekot atcerēties prof. V. Purviša strautus un avotus. Tāpat latviskā rakstura tvertajos „masu skatos" — darbos „Bērnu nometne". „Jāņu nakts", „Mūsu dienišķā maize" un citos spilgti izcēlās mums tik labi pazīstamie un iemīļotie prof. L. Liberta krāsu toņi — oranži sarkanais, smaragda zaļais, sudraba pelēkais un melnais, veidojot neaizmirstamu, latviešu acīm tik patīkamo mistēriju, kuŗa darbus padara vienreizēji skaistus un liek skatītājam arvien no jauna atkal atgriezties, lai tos skatītu vēl un vēl — kā krāšņos tautas tērpus, tā Jāņu nakts atblāzmu, kuŗu tik lieliski iemūžinājusi mākslinieka ota. No 50 izstādītajām gleznām (visas bija eļļas) apmeklētāji nopirka 8, tā ka mākslinieks no mazās Bafalo latviešu kolonijas varēja šķirties apmierināts, jo izstāde bija patikusi.

Izstādi atklāja vietējās DV apvienības priekšnieks R. Blāķis, uzrunā uzveŗot Latvijā iegūtās mākslas izglītības nozīmi, sevišķi vecākajai paaudzei, kuŗa laikmetīgo abstrakto glezniecību īsti neizprot.

Elza Alka

Pirmizrāde Toronto

Šī DV teātŗa Kanadā izrāde notiks 3. maijā plkst. 5 pēcpusdienā Voterlū, Ontario, Alpine kluba telpās (Maple ielā).

K. Z.

Pēteris Aigars

NEMIRSTĪGAIS NEMIERS

ROMĀNA „ATKUSNIS SĀKĀS OKTOBRĪ" II DAĻA

(Beigas)

Viņš nodūra galvu. Imants ar sievu saskatījās. Baiba paraustīja plecus. Pulkstenis nosita divpadsmito stundu.

„Indriķi Liepaskaln," iesāka Imants, stāvēdams pie pretējās sienas. „Mēs nevaram jums ne piedot, nedz esam tiesīgi jūs nosodīt. Par visu to, ko esat nodarījis, atbildīga tā mācība, kuŗai akli kalpojāt, jo nezinājāt nevienas citas. Atriebības un neiecietības mācība nevar atpestīt, kaut solījusies to darīt. Jūs pats esat kļuvis tās upuris. Tās upuris ir arī mans tēvs un tūkstoši citu rosīgu latviešu. Jūs tikko atzināties, ka esat zaudējis veco pārliecību, bet neesat ieguvis jaunu. Jaunas atvases uz nocirsta celma aug lēni. Esiet pacietīgs... Mēs nevaram jūs attaisnot, bet mēs visi, kas atrodamies šajā pusē, esam netieši līdzvainīgi jūsu noziegumos, jo neesam laikus atvēruši tiem acis, kas vēlējās ieraudzīt pasauli citā gaismā. Kādu padomu drīkstam jums dot? Ja vēlaties izpirkt savus maldus, tad pierādiet to darbiem! Palīdziet celt templi tiem ticīgajiem, kuŗi pulcēsies Dievu lūgt, kad materiālisma elks būs nogāzts no zelta pjedestāla. Jūsu nāve neizlīdzinās nekā. Var izlīdzināt tikai dzīvība, jūsu personība, kuŗu sakāties pazaudējis. Neviens nevar sākt dzīvi no gala, bet katrs, kas vien vēlas, var ar laiku mainīt dzīves veidu. Kādēļ viss, kas atļauts citiem, jums būtu liegts? Ja arī jums jāuzņemas ciešanas, nevairieties to. Tikai tas, kam pašam sāpējis, zina, kā citiem sāp. Diemžēl, mūsdienu pasauli nevalda gara, bet konjunktūras praviešī, un gudrība un iecietība ieviešas daudz lēnāk nekā muļķība un neiecietība. Padomu var dot tikai tam, kas vēlas to uzklausīt. Jūs vēlaties uzklausīt manu padomu?"

Imants cieši raudzījās viesim sejā. Arī Liepaskalns bija pacēlis acis uz Imantu, it kā gaidīdams no viņa pēdējo glābiņu. Dzīvības instinkts bija uzveicis bezcerības stihiju.

„Es vēlos to dzirdēt un apsolos tam sekot," Indriķis Liepaskalns atbildēja.

Viņa skurbums bija nemanot izsvīdis. Domas atkal darbojās asi, prāts vairs nebija apmiglots. Abu Liepu neuzmācīgie vārdi bija ieskanējuši viņa pretrunu un vainas apziņas sabangotajā dvēselē. Viņā bija pamodies vēl vārdos neietverama vēlēšanās parādīt savas dabas otru pusi, kuŗu nebija sagandējusi vides nežēlība. Viņš vēl īsti neapzinājās, kāda ir šī otra puse, kurp tēmētas tās slepeņās tieksmes. Bet tik daudz viņš atskārta, ka cilvēks ir kaut kas vairāk nekā zināmas dogmas pielūdzējs. Šīs dogmas vārdā, nešaubīgi ticēdams tai, viņš bija kļuvis par noziedznieku, bet noziegums nebija viņa būtiskā dziņa. Tagad viņš vēlējās nomazgāt savas rokas un domas no pagātnes paliekām, tādēļ bija gatavs uzklausīt Imanta Liepas padomu, kaut pats neticēja, ka pietiks spēka šo padomu lietā likt.

Imants apsēdās, nobīdīja pie malas dzērienu pudeles un glāzes, tad lēni iesāka:

„Vai esat kādreiz lasījis Kārļa Skalbes Kaķīša dzirnavas?"

Indriķis Liepaskalns samulsa:

„Skalbes? Tā Skalbes, kas mira Zviedrijā? Nē, neesmu lasījis ne rindas. Mums ir dzējnieks Arvīds Skalbe..." viņš, it kā taisnodamies, piemetināja.

Baiba piegāja pie grāmatu plaukta un izņēma mazu trimdas apgāda izdevumu, Skalbes pasaku izlasi. Tajā bija ieraksts.

„Lūk šajā grāmatā ir vārdi, kuŗiem neizprotams spēks," viņa teica un sniedza to viesim. „Nedomājiet, ka gribam jums kā bērnam dot pasakas lasīt..."

„Kaķīša dzirnavās nobeigumā ir padoms, kuŗu vēlētos jums dot. Bet ir labāk jums pašam to izlasīt un klusībā pārdomāt. Rakstnieks parādīs ceļu uz jaunu pasaules uztveri, jaunu ticību..." piemetināja Imants.

Liepaskalns paņēma grāmatiņu, vilcinādamies iebāza to svārku iekšējā kabatā līdzās padomju pasei un lidmašīnas biļetei.

„Pateicos, šonakt pat izlasīšu."

„Tieši šonakt jums jāizlasa. Rīt jau var būt par vēlu," piekodināja Imants Liepa. „No savas puses varu vēl tikai piemetināt: meklējiet cilvēkos cilvēkus, ne ienaidniekus, un jūs viņus atradīsit. Katrs atrod to, ko viņš meklē."

„Un tas būtu viss?" mazliet vilies, vaicāja viesis.

„Viss tas nav, bet pats būtiskais. Padomu un ceļu pasaulē daudz. Ne visiem ieteicami visi ceļi, ne visiem nāk par labu visi padomi. Papūlieties starp daudzajiem atrast sev piedienīgos, kuŗi saskan ar jūsu tieksmēm. Ja jūsu mātei bija vajadzīgs Dievs, pienāks laiks, kad arī pats meklēsit izskaidrojumu parādībām, kuŗas nespēj apgaismot zinātne. Tad atceraties, ko es jums teicu. Vai jūs varēsit pats nokļūt savā dzīvoklī? Nebūtu vēlami, ja iznāktu kāda klizma ar satiksmes sargiem un noteikumiem."

„Paldies par šo vakaru," mazliet grīļodamies, Indriķis Liepaskalns cēlās kājās. „Es tiksu galā ar savu auto un ar savu sirdsapziņu. Man ir tāda nojauta, ka esmu uz īstā ceļa. Tencinu. Kas to būtu domājis, šurp braucot?"

„Tātad — jūs brauksit jau rīt? Sveiciniet Daugavu!" iesaucās Baiba.

„Diemžēl — ne uz Rīgu, bet Maskavu... Es ceru, ļoti ceru, ka vēl redzēšu arī Rīgu un jūsu tēvu. Uz redzēšanos!"

Imants un Baiba pavadīja savu viesi līdz liftam un palīdzēja iekļūt tajā. Tad durvis aizvērās, un neparastais cieminš nogrima lielā dzīvokļu nama lifta šachtā. Celtņa motors viegli dūca.

Kāds vakars un kāds posms Imanta un Baibas dzīvē bija beidzies. Lifts jau atradās apakšā, durvis atdarījās, telpā noskanēja aizgājēja soļi.

Atgriezušies istabā, Imants un Baiba atslīga dīvānā un labu brīdi klusēja kā pēc gara ceļojuma vai kāpiena stāvā kraujā. Viss dzirdētais un pieredzētais bija dziļi iespiedies apziņā. Nevar staigāt pa dubļiem un pārnākt mājās spodriem apaviem. Kaut kas bija pielipis no Liepaskalna dubļiem arī viņiem. Arī nepadarīti noziegumi saindē.

Pirmā ierunājās Baiba:

„Viņš bija kā Kains, kas apzinās savu vainu, bet — vai viņš izbēgs Kaina liktenim?"

Baibas acis bija valgas. Viņai bija žēl šī cilvēka, kaut arī tas derdzās. Viņa rokas spiediens bija glēvs un vaļgs.

„Kains nekad nepazudīs, jo viņš ir apzīmogots ar Kaina zīmi," drūmi sacīja Imants. „Savas rokas viņš nomazgās, bet viņam apziņā arvien rēgosies tas cilvēks, kuŗam atņēmis dzīvību. Kad viņš strādās, zeme tam atteiksies dot savus augļus. Lāsts pavada visus Kainus visos gadsimtos, visās pasaules daļās. Viņš aizbrauks mazas apņēmības drošināts, meklēs jaunu ticību, meklēs mieru. Taču šaubos, vai viņam ļaus mieru baudīt. Cilvēks, kas pazaudējis seju, kļuvis par zobratu lielajā iznīcināšanas mašīnā, lai daži varmākas turētos varas augstumos, nevarēs lēti atraisīties no savas pagātnes. Un tik daudz mums ir tādu! Visi vientiesīgākie un gļēvākie, kuŗiem pašiem nav drosmes izdomāt savus darbus līdz galam, agri vai vēlu nonāk pie sliekšņa, kuŗam arī Liepaskalns nu vairs netiek pāri..."

Imants mirkli meklēja vārdus. Viņam pašam bija tieksme atbrīvoties no izdomātām, bet vārdos neietvertām domām. Līdz šim arvien palika kāda neatminēta situācija, kāds „varbūt", tagad viss bija atklājies. Viņš bija kaut ko nojautis, bet nebija atskārtis, cik kļūmīgā stāvoklī atradās, satiekoties ar tēvu. Un tēvs? Viņš, liekas, saprata visu, tikai runāja pusvārdos... Kā visi, kas nāk no viņas puses. Paša pieredze ir vislabākā skola.

„Baiba, mīļā, īstenība ir bargāka par drausmīgākajiem spoku stāstiem..." Imants nopūtās un turpināja: „Tikai tagad sāku aptvert, kas īsti noticis un cik vientiesīgi dažkārt var būt cilvēki, Arī es biju vientiesīgs. Neredzēju šīs nāves spēles aizkulises. Ja šim cilvēkam būtu bijuši stiprāki nervi, ja tas spētu izpildīt visus uzdevumus, viņš, acis nepamirkšķinot, rīkotos tā, kā priekšā rakstīts. Vēsturnieki un sociologi brīnās, kur rodas terrors, kas ir terrora īstenotāji? Atbilde ir tik vienkārša: cilvēki bez sejas, bez savas pasaules. Viņi ir akmeņi, no kuŗiem celtas varmācības pilis un cietumu mūŗi... Protams, viņi nav zemes sāls, taču viņu ir daudz, pret kuŗiem stāv daži izredzētie, daži nesalaužamie, kuŗus vada svētais nemiers, ilgas pēc skaidrības un brīvības."

„Imant, vai nav tā, ka mēs vērtējam visu to, kas notiek ap mums, pēc tā, ko redzam un dzirdam? Bet ir vēl neredzamas un nesaklausāmas parādības, kuŗas pēkšņi mums atklājas kā negaidīta rīta ausma."

Pie durvīm atskanēja skarbs zvans. Baiba satrūkās. Vai Liepaskalns atgriežas? Viņai izskrēja caur smadzenēm kā strāvas vilnis.

Imants, nesakot ne vārda, piecēlās un gāja atvērt. Aiz sliekšņa stāvēja divi jauni cilvēki, tērpušies tumšās privātās drānās.

„Pie jums šovakar viesojās padomju darbinieks. Viņš savā mašīnā tikko nošāvās, pusjūdzi no jūsu mājas. Pie viņa atradām šo grāmatiņu, kuŗā ierakstīts jūsu vārds," viens no jaunajiem cilvēkiem rādīja „Kaķīša dzirnaviņu" saburzīto eksemplāru. „Mēs viņam sekojām."

Imants un Baiba klusēja.

ceļamā Rīga.

KANADAS ZIŅAS

LONDONA

Londonas latviešu ev.-lut. draudzes dāmu komitejas un pārvaldes 19. aprīlī rīkotā pēcpusdienā māc. Ā. Čops no Toronto runāja par tematu „Mēs un mūsu laikmets". Pamatodamies uz pazīstamu teologu, filozofu, paidagogu un citu zinātnieku atzinumiem par dzīves pārveidošanos kopš pirmā pasaules kara, viņš iztirzāja un ar daudziem piemēriem parādīja klausītājiem mūsu laikmeta izveidošanos: kā ateisms pastiprinās, morāle pagrimst, dzīve kļūst aburda, jauniešu ideālisms iegūst revolūcionāru raksturu ar tā negātīvajām īpašībām, tā ka šķiet, ka kultūrālajai cilvēcei draud bojā eja. Bet visam tam tomēr esot pārejošs raksturs. Klausītāji ar lielu interesi sekoja referātam un sirsnīgi pateicās viesim par to. Draudzes dāmas pacienāja sarīkojuma apmeklētājus ar kafiju un pašu cepumiem. Pārrunas par referātā skartajiem jautājumiem turpinājās arī pie galdiem.

Ps.

MONTREALA

Montrealas latviešu katoļu draudzes jaunievēlētajā valdē darbojas priekšsēdis A. Laizāns, vicepriekšsēdis K. Muncis, sekretārs J. Peičs un biedrzinis J. Greizis, bet dāmu komitejā — V. Brāzma ar palīdzēm A. Ķipēnu, B. Kronvaldu, V. Lakatu, J. Laizāni, H. Bērziņu, L. Greizi un R. Bullu. Revīzijas komisijā savukārt darbojas P. Časno, V. Varslavāns un A. Muncis. Draudzes valde nolēmusi šai pavasarī pabeigt savā lauku īpašumā Eglainē virtuves un divu istabu izbūvi, aicinot tautiešus iegādāties šī pasākuma dalības zīmes. Eglainei vajadzīgas arī mēbeles, kuru dāvinājumus un pārdošanas piedāvājumus lūgts pieteikt īpašuma pārvaldniekam S. Opolniekam (tālr. 665-4303).

Latviešu nama fonda gada sapulcē 19. aprīlī fonda pr-ks V. Kraulis informēja sanāksmes dalībniekus ar aizvadītajā gadā paveiktajiem pārbūves darbiem un to izmaksu. Kasē gada beigās bija 652,58 dol., bet kopīgie ienākumi bijuši 8901.65 dol. Bilance gan vēl nebija izstrādāta, bet nama vērtību — pēc grāmatām — lēš uz apm. 35,000 dol. Visus valdes un revīzijas komisijas ziņojumus pieņēma vienprātīgi, izteicot darbiniekiem pateicību. Par fonda priekšsēdi turpmākajiem 2 gadiem ievēlēja līdzšinējo V. Krauli, bet valdē — A. Pušpuru, R. Brāzmu, V. Bisenieku, J. Kokarītu, E. Lāsumu, G. Suksi, P. Kupci, L. Andersoni un J. Šilfu. Arī revīzijas komisiju ievēlēja līdzšinējā sastāvā — A. Spurmani, J. Lavu un P. Agrumu, bet V. Brāzmu sapulce lūdza izveidot dāmu komiteju. Sapulci vadīja A. Spurmanis, bet protokolēja J. Kokarītis, piedaloties 24 dalībniekiem, kuri pārstāvēja 335 balsis resp. pajas, katras vērtībai esot 10 dol.

Montrealas latviešu biedrības gada sapulcē 19. aprīlī Latviešu namā pr-ks G. Sukse sniedza atskatu uz aizvadītajā gadā paveikto un pakavējās pie turpmākajiem nodomiem. Kasē gada beigās bija 1510,50 dol., ieskaitot iepriekšējo gadu atlikumu. Biedrības mēnešraksts „Ziņotājs" darbojies ar nelielu atlikumu, un vadība domā, ka tas ir uz pareizā ceļa Visus ziņojumus sapulce pieņēma bez iebildumiem, izteicot darbiniekiem pateicību. Valdē turpmākajam darba posmam ievēlēja G. Suksi, I. Leimani, E. Leimani, M. Tūteru, A. Kajaku un D. Tomsonu, bet revīzijas komisijā — E. Bārdiņu, A. Krievu un V. Ozolu. Dāmu komiteja turpinās vadīt līdzšinējā pr-ce O. Birze. Sapulci, pēc kuras dāmu komiteja dalībniekus pacienāja ra kafiju un maizītēm, vadīja A. Spurmanis, bet protokolēja M. Ikvilds.

Trīsvienības draudze 18. un 19. aprīlī igauņu baznīcas sarīkojumu zālē bija izkārtojusi Rasmas Galenieces un Jāņa Kampara mākslas darbu skati, kuru apmeklēja ap 120 interesentu. R. Galeniece reprezentējās ar apm. 50 gleznām dažādās technikās un ar dažādiem motīviem, bet lielāko piekrišanu guva latviskie dailavu atveidi ar efektīviem kustību tvērumiem. J. Kampars pirmo reizi atklātības priekšā stājās ar koka mozaīkas technikas „gleznām", gūstot atsaucīgus precīzā darba apbrīnotājus. Vairāki darbi arī „aizceļoja tautā", un pārdoto būtu vēl vairāk, ja vien lielais izstādīto darbu vairums jau neatrastos kāda īpašumā.

Montrealas latviešu kreditsabiedrība nolēmusi ar 1. maiju pazeminēt aizdevumu procentus no 1% uz 0,9% mēnesī no neatmaksātās parāda daļas, lai atvieglinātu kreditu ņēmēju maksājumus.

Kvebekas province, sevišķi Montreala, laikam, ir vienīgā vieta Kanadā, kur dzīvokļu maiņas — Jurģi notiek galvenokārt reizi gadā, visiem vienā un tai pašā dienā — proti 1. maijā. Tā arī šogad vairāki latvieši jau nedēļām saiņojas un gatavojas, lai iekārtotos savās jauniegūtajās mājās vai arī pārceltos uz citām apmetnēm. Grūtības sagādā transporta sagāde, jo visa pilsēta spiesta „tautu staigāšanu paveikt" pāris dienās. Šogad sarežģījumus, liekas, radīs arī Kvebekas tik populārā „mode", ka dažas transporta sabiedrības piedzīvos braucēju streiku.

—ms

VINIPEGA

DV Manitobas nodaļa citīgi gatavojas savam bazāram, lai tas labi izdotos. Vanadžu kopas prces L. Smoļinskas mājā talcinieki izvērtēja nodotās mantas un tina ripulīšos lozes, sgatavojot tādu 1300. Bazārā laimējamo mantu kopvērtība pārsniedza 600 dol. Nodaļas valdes pr-dis V. Stenders viens pats bazāra vajadzībām ziedoja dažādus laimestus 260 dol. vērtībā. Rūpīgi gatavotais bazārs notika 25. aprīlī Poļu klubā Vinipegā, apvienots ar pavasaŗa balli. Bazārs gan sākās stundu agrāk, un ieeja tajā bija bez maksas. Visas bazāra lozes tika izpirktas īsā laikā, tā ka radās iespaids, ka to būtu varējis būt vairāk. Galveno laimestu — V. Stendera dāvināto krēslu ap 100 dol. vērtībā ieguva nodaļas sekretārs K. Smoļinskis. Bazāru un maizīšu galdu lietpratīgi un veiksmīgi pārzināja vanadžu kopas pr ce L. Smoļinska ar palīdzēm. Sarīkojums deva ap 500 dol. atlikumu, no tiem ap 330 dol. deva pārdotās bazāra lozes, 36 dol. maizīšu galds, 80 dol. dzērienu bufete, 70 dol. bija ziedojumi naudā, bet par pārdotajām ieejas kartēm ballē, atskaitot zāles nomu un maksu deju kapellai, ieņēma ap 30 dol.

J. Z.

Kad vietējie komūnisti 22. aprīlī svinēja Ļeņina 100. dzimšanas dienu, ukraiņi Vinipegā bija rīkojuši pretdemonstrāciju, kurā piedalījās arī ungāri, čechi un daži latvieši, lietuvieši un igauņi. Vietējās ukraiņu sabiedrības pārstāvis Jeremeiko savā runā uzsvēra, ka „humānists" Ļeņins nodibināja boļševismu, kurš tagad jau 400 milj. cilvēku nospiedis verdzībā. Uz boļševiku sirdsapziņas gulstas vairāk nekā 60 milj. upuru, kuŗi vienkārši nošauti, nomocīti cietumos un vergu nometnēs un „izkausēti" sērskābē... Visā Austrumeiropā nav ģimenes, kuŗu nebūtu skārusi komūnisma brutālā un nesaudzīgā dūre. Ja pasaulē joprojām pastāv posts un nabadzība, tad pie tā pa lielākai daļai vainojams tieši komūnisms. Ungāru un čechu pārstāvji runās pārmeta Apvienotajām nācijām, ka tās nekā nedara komūnistu briesmu darbu mazināšanai un tautu apspiešanas izbeigšanai. — Iepriekšējā svētdienā Vinipegā savukārt bija notikusi demonstrācija pret karu Vietnamā, kurā piedalījās vietējie hipiji, komūnisti un t. s. melno panteŗu piekritēji. Arī šai gadījumā ukraiņi, čechi un citas tautības bija noorganizējušas pretdemonstrācijas, plakātos apzīmējot Vietnamas konfliktu par „svēto karu pret necilvēcību un sātanu".

J. Z.

Tautas deju virknē, ar kuŗām skolēni uzstājās Toronto latviešu pamatskolas Ģimenes dienas sarīkojuma, mazāk redzēta bija „Zobenu deja", kuŗu skolotājas Judītes Vāgneres iestudējumā demonstrēja 6b. klases audzēkņi.

Foto: J. Liģers

Biedrībā darbojas, biedri nav...

TORONTO LATVIEŠU BIEDRĪBAS VALDE DARBOSIES LĪDZSINĒJĀ SASTĀVĀ

Toronto latviešu biedrības gada sapulcē 26. aprīlī Latviešu namā no vairāk nekā 250 biedriem bija ieradušies tikai 24. Taču šogad sapulce notika gandrīz divus mēnešus vēlāk kā pērngad (16. februārī), un tā jaukais laiks daudz biedru bija vilinājis atstāt pilsētu, lai dera dāvināto krēslu ap 100 dol. vērtībā ieguva nodaļas sekretārs K. Smoļinskis. Bazāru un maizīšu galdu lietpratīgi un veiksmīgi pārzināja vanadžu kopas pr ce L. Smoļinska ar palīdzēm. Sarīkojums deva ap 500 dol. atlikumu, no tiem ap 330 dol. deva pārdotās bazāra lozes, 36 dol. maizīšu galds, 80 dol. dzērienu bufete, 70 dol. bija ziedojumi naudā, bet par pārdotajām ieejas kartēm ballē, atskaitot zāles nomu un maksu deju kapellai, ieņēma ap 30 dol.

J. Z.

Kad vietējie komūnisti 22. aprīlī svinēja Ļeņina 100. dzimšanas dienu, ukraiņi Vinipegā bija rīkojuši pretdemonstrāciju, kurā piedalījās arī ungāri, čechi un daži latvieši, lietuvieši un igauņi. Vietējās ukraiņu sabiedrības pārstāvis Jeremeiko savā runā uzsvēra, ka „humānists" Ļeņins nodibināja boļševismu, kuŗš tagad jau 400 milj. cilvēku nospiedis verdzībā. Uz boļševiku sirdsapziņas gulstas vairāk nekā 60 milj. upuru, kuŗi vienkārši nošauti, nomocīti cietumos un vergu nometnēs un „izkausēti" sērskābē... Visā Austrumeiropā nav ģimenes, kuŗu nebūtu skārusi komūnisma brutālā un nesaudzīgā dūre. Ja pasaulē joprojām pastāv posts un nabadzība, tad pie tā pa lielākai daļai vainojams tieši komūnisms. Ungāru un čechu pārstāvji runās pārmeta Apvienotajām nācijām, ka tās nekā nedara komūnistu briesmu darbu mazināšanai un tautu apspiešanas izbeigšanai. — Iepriekšējā svētdienā Vinipegā savukārt bija notikusi demonstrācija pret karu Vietnamā, kurā piedalījās vietējie hipiji, komūnisti un t. s. melno panteŗu piekritēji. Arī šai gadījumā ukraiņi, čechi un citas tautības bija noorganizējušas pretdemonstrācijas, plakātos apzīmējot Vietnamas konfliktu par „svēto karu pret necilvēcību un sātanu".

J. Z.

Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojuma nobeigumā lielie un mazie dalībnieki tet rotaļās.

Foto: J. Liģers

Sapulce vienprātīgi piekrita valdes ieteikumam paaugstināt biedru maksu no 4 uz 5 dol. gadā, kaut bija arī ierosinājums maksāt 10 dol. gadā. Vispārējā doma tomēr bija, ka biedru maksa nebūtu „pārspīlējama", jo daudzi sastāv arī citās organizācijās, kuŗās arī jāmaksā.

Kasieris A. Bērziņš ierosināja biedrības uzkrātos 4000 dol. ieguldīt uz ilgtermiņa noteikumiem, kas dotu lielākus augļus, kuŗus varētu izlietot biedrības sestdienas skolas atbalstam, summu noapaļojot līdz 500 dol. Sapulce ierosinājumu atbalstīja, izpelnoties biedrības pārstāvja skolā A. Gribusta pateicību.

Sapulce ilgāku laiku nodarbojās ap valdes ierosinājumu grozīt biedrības statūtus, izsakoties vairākiem runātājiem, kuŗi atzina, ka pašreizējie statūti būtu „izvēdināmi" (V. Upeslācis), neskaŗot, protams, nacionālpolitisko ideoloģiju, kuŗa ir biedrības darbības pamatā, jo „iestāvējušies" jau 20 gadu, kaut vai gluži formālos jautājumos. Atsevišķo nozaŗu locekļiem vajadzētu būt arī pašas biedrības biedriem, bet pašreiz tā nav. Valdes pr-dis I. Alksnis, piemēram, minēja, ka no 88 inženieŗu un technikŗu kopas locekļiem tikai 34 ir biedrības biedri. A. Gribusts domāja, ka vismaz nozaŗu vadītājiem un valdes locekļiem vajadzētu būt biedrības biedriem, bet R. Roze iebilda, ka šāda klauzula nebūtu praktiski iedzīvināma, jo vēlēšanās nozaŗu amatpersonas katru gadu mainās, tādēļ lietderīgāk būtu noteikt zināmu kvoti — kādam skaitam atsevišķo nozaŗu locekļu vajadzētu sastāvēt pašā biedrībā. Viņš arī ieteica biedrības valdi ievēlēt uz 2 gadiem. Arī citi runātāji izteicās, ka paradoksplējama", jo daudzi sastāv arī citās organizācijās, kuŗās arī jāmaksā.

Kasieris A. Bērziņš ierosināja biedrības uzkrātos 4000 dol. ieguldīt uz ilgtermiņa noteikumiem, kas dotu lielākus augļus, kuŗus varētu izlietot biedrības sestdienas skolas atbalstam, summu noapaļojot līdz 500 dol. Sapulce ierosinājumu atbalstīja, izpelnoties biedrības pārstāvja skolā A. Gribusta pateicību.

Sapulce ilgāku laiku nodarbojās ap valdes ierosinājumu grozīt biedrības statūtus, izsakoties vairākiem runātājiem, kuŗi atzina, ka pašreizējie statūti būtu „izvēdināmi" (V. Upeslācis), neskaŗot, protams, nacionālpolitisko ideoloģiju, kuŗa ir biedrības darbības pamatā, jo „iestāvējušies" jau 20 gadu, kaut vai gluži formālos jautājumos. Atsevišķo nozaŗu locekļiem vajadzētu būt arī pašas biedrības biedriem, bet pašreiz tā nav. Valdes pr-dis I. Alksnis, piemēram, minēja, ka no 88 inženieŗu un technikŗu kopas locekļiem tikai 34 ir biedrības biedri. A. Gribusts domāja, ka vismaz nozaŗu vadītājiem un valdes locekļiem vajadzētu būt biedrības biedriem, bet R. Roze iebilda, ka šāda klauzula nebūtu praktiski iedzīvināma, jo vēlēšanās nozaŗu amatpersonas katru gadu mainās, tādēļ lietderīgāk būtu noteikt zināmu kvoti — kādam skaitam atsevišķo nozaŗu locekļu vajadzētu sastāvēt pašā biedrībā. Viņš arī ieteica biedrības valdi ievēlēt uz 2 gadiem. Arī citi runātāji izteicās, ka paradoksplējama", jo daudzi sastāv arī citās organizācijās, kuŗās arī jāmaksā.

Kasieris A. Bērziņš ierosināja biedrības uzkrātos 4000 dol. ieguldīt uz ilgtermiņa noteikumiem, kas dotu lielākus augļus, kuŗus varētu izlietot biedrības sestdienas skolas atbalstam, summu noapaļojot līdz 500 dol. Sapulce ierosinājumu atbalstīja, izpelnoties biedrības pārstāvja skolā A. Gribusta pateicību.

Sapulce ilgāku laiku nodarbojās ap valdes ierosinājumu grozīt biedrības statūtus, izsakoties vairākiem runātājiem, kuŗi atzina, ka pašreizējie statūti būtu „izvēdināmi" (V. Upeslācis), neskaŗot, protams, nacionālpolitisko ideoloģiju, kuŗa ir biedrības darbības pamatā, jo „iestāvējušies" jau 20 gadu, kaut vai gluži formālos jautājumos. Atsevišķo nozaŗu locekļiem vajadzētu būt arī pašas biedrības biedriem, bet pašreiz tā nav. Valdes pr-dis I. Alksnis, piemēram, minēja, ka no 88 inženieŗu un technikŗu kopas locekļiem tikai 34 ir biedrības biedri. A. Gribusts domāja, ka vismaz nozaŗu vadītājiem un valdes locekļiem vajadzētu būt biedrības biedriem, bet R. Roze iebilda, ka šāda klauzula nebūtu praktiski iedzīvināma, jo vēlēšanās nozaŗu amatpersonas katru gadu mainās, tādēļ lietderīgāk būtu noteikt zināmu kvoti — kādam skaitam atsevišķo nozaŗu locekļu vajadzētu sastāvēt pašā biedrībā. Viņš arī ieteica biedrības valdi ievēlēt uz 2 gadiem. Arī citi runātāji izteicās, ka paradoksplējama", jo daudzi sastāv arī citās organizācijās, kuŗās arī jāmaksā.

Kasieris A. Bērziņš ierosināja biedrības uzkrātos 4000 dol. ieguldīt uz ilgtermiņa noteikumiem, kas dotu lielākus augļus, kuŗus varētu izlietot biedrības sestdienas skolas atbalstam, summu noapaļojot līdz 500 dol. Sapulce ierosinājumu atbalstīja, izpelnoties biedrības pārstāvja skolā A. Gribusta pateicību.

Sapulce ilgāku laiku nodarbojās ap valdes ierosinājumu grozīt biedrības statūtus, izsakoties vairākiem runātājiem, kuŗi atzina, ka pašreizējie statūti būtu „izvēdināmi" (V. Upeslācis), neskaŗot, protams, nacionālpolitisko ideoloģiju, kuŗa ir biedrības darbības pamatā, jo „iestāvējušies" jau 20 gadu, kaut vai gluži formālos jautājumos. Atsevišķo nozaŗu locekļiem vajadzētu būt arī pašas biedrības biedriem, bet pašreiz tā nav. Valdes pr-dis I. Alksnis, piemēram, minēja, ka no 88 inženieŗu un technikŗu kopas locekļiem tikai 34 ir biedrības biedri. A. Gribusts domāja, ka vismaz nozaŗu vadītājiem un valdes locekļiem vajadzētu būt biedrības biedriem, bet R. Roze iebilda, ka šāda klauzula nebūtu praktiski iedzīvināma, jo vēlēšanās nozaŗu amatpersonas katru gadu mainās, tādēļ lietderīgāk būtu noteikt zināmu kvoti — kādam skaitam atsevišķo nozaŗu locekļu vajadzētu sastāvēt pašā biedrībā. Viņš arī ieteica biedrības valdi ievēlēt uz 2 gadiem. Arī citi runātāji izteicās, ka paradoksplējama", jo daudzi sastāv arī citās organizācijās, kuŗās arī jāmaksā.

Kasieris A. Bērziņš ierosināja biedrības uzkrātos 4000 dol. ieguldīt uz ilgtermiņa noteikumiem, kas dotu lielākus augļus, kuŗus varētu izlietot biedrības sestdienas skolas atbalstam, summu noapaļojot līdz 500 dol. Sapulce ierosinājumu atbalstīja, izpelnoties biedrības pārstāvja skolā A. Gribusta pateicību.

Sapulce ilgāku laiku nodarbojās ap valdes ierosinājumu grozīt biedrības statūtus, izsakoties vairākiem runātājiem, kuŗi atzina, ka pašreizējie statūti būtu „izvēdināmi" (V. Upeslācis), neskaŗot, protams, nacionālpolitisko ideoloģiju, kuŗa ir biedrības darbības pamatā, jo „iestāvējušies" jau 20 gadu, kaut vai gluži formālos jautājumos. Atsevišķo nozaŗu locekļiem vajadzētu būt arī pašas biedrības biedriem, bet pašreiz tā nav. Valdes pr-dis I. Alksnis, piemēram, minēja, ka no 88 inženieŗu un technikŗu kopas locekļiem tikai 34 ir biedrības biedri. A. Gribusts domāja, ka vismaz nozaŗu vadītājiem un valdes locekļiem vajadzētu būt biedrības biedriem, bet R. Roze iebilda, ka šāda klauzula nebūtu praktiski iedzīvināma, jo vēlēšanās nozaŗu amatpersonas kat-

Jauns draudzes priekšnieks

Toronto latviešu ev.-lut. Sv. Jāņa draudzes 24. aprīļa padomes sēdē par jauno draudzes priekšnieku aizejošā Žaņa Rūtenbacha vietā izraudzija Jāni Konci. Draudzes gans archibīskaps A. Lūsis sēdi ieveda ar svētbrīdi, pasniedzot ilggadējam draudzes priekšniekam Ž. Rūtenbacham, kuŗš dzīves gadu lielās nastas dēļ bija lūdzis viņu no draudzes vadības atbrīvot, Jauno derību ar parakstiem. Tas bija pirmais Jaunās derības jaunā oficiālā izdevuma eksemplārs, kuŗu archibīskaps pārvedis pāri okeanam, atgriežoties no nesenā Eiropas apmeklējuma.

Sv. Jāņa draudzes jaunajā valdē darbosies priekšnieks Jānis Koncis ar vietniekiem Viktoru Kalniņu un Arnoldu Dobeli, sekretārs Kurts Radziņš, viņa palīgs Alberts Černavskis un kasieris Nikolajs Bulmanis. Finančų komisijā darbosies V. Lauge, U. Pavlovičs, M. Bružis un A. Černavskis, sarīkojumu komisijā — A. Vanags, J. Skrastiņš un R. Salna, bet dievnama apkārtnes izdaiļošanas komisijā — J. Skrastiņš, V. Lauge un U. Pavlovičs. Inventāru pārzinās P. Kamaruts, bet par transportu veco ļaužu nokļūšanai uz dievkalpojumiem rūpēsies V. Kalniņš.

Par Saulaines darbību un turpmākajiem nodomiem ziņoja pārvaldes pr-ks A. Lucs. Jau notikušas īpašuma uzpošanas talkas vasaras sezonai. Saulaines pārvaldē ar draudzes padomes piekrišanu pieaicināti V. Krūgers un O. Ozoliņš, bet no dāmu komitejas V. Lauge, N. Tanne un M. Sproģe. Bērnu nometne Saulainē šovasar notiks no 6. jūlija līdz 23. augustam; to vadīs Guntis Siliņš, par audzinātāju darbojoties arī evaņģelistam Mārtiņam Ozoliņam. Meiteņu nometnes vadītāja būs Vija Ūdenāne no Detroitas, bet mazo bērnu nometni pārzinās N. Tanne un E. Sīle. Nometnes ārsta pienākumus uzņēmies Dr. L. Upenieks.

Līgosvētki Saulainē notiks 27. jūnijā ar Osvalda Liepas Jāņu uzvedumu „Saulgrieži" E. Jurševska režijā. Par Saulaini drīzumā iznāks īpaša informācijas brošūra Gunāra Kārkliņa sakārtojumā.

—rs

TORONTO ZIŅAS

TLB sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums notika jau 26. aprīlī, jo maija sākumam, kad šo dienu parasti atzīmē, nebija iespējams nokārtot telpu jautājumu. Sarīkojums Kolumba zālē bez apm. 300 skolas audzēkņiem bija pulcinājis ap 600 vecāku un viesu. Pēc skolas pārzines A. Martinsones teiktajiem dievvārdiem 6a klases audzēkņi deklamēja dzejoļus par māti, tad visi bērni apsveica savus vecākus ar pavasaŗa ziediem. Priekšnesumu daļā skolēni uzstājās ar tautas dejām, tautas dziesmām un koklēšanu. Siem priekšnesumiem viņi bija gatavojušies jau visu mācību gadu, tādēļ debija publikas priekšā izvērtās droša un raita. Pēc priekšnesumiem skolēni skolotājas Daces Priedes un citu audzinātāju vadībā gāja rotaļās. Bija izkārtota arī mantu loterija, bet vecāku padome rūpējusies par kafijas galdu. Īpašā loterijā izlozēja veikala Broadview Delicatessen īpašnieces Ausmas Miķelsones dāvinātu rokas pulksteni un Toronto latviešu biedrības pārstāvja skolā A. Gribusta ziedotu galda lampu.

Kanadas latviešu 5. dziesmu svētku jaunatnes komitejas „Nākotne 70" valdes sēdi 19. apr., piedaloties 36 dalībniekiem, atklāja un vadīja pr-dis Dr. V. Gulēns, protokolējot Ritai Āpšei. Cita vidū sēdes dalībnieki pārrunāja naktsmāju izkārtošanu dziesmu svētku laikā „Nākotnes 70" programmas dalībniekiem privātās mājās. Aizjūras viesiem komiteja apņemas šādas iespējas atrast, ja interesenti to iepriekš pieprasītu, bet iebraucējiem no Ziemeļamerikas pilsētām tikai ārkārtas gadījumos. Komitejas finančų daļā par talciniekiem vēl pieteikušies Sandra Kurse, Irēna Breņķe un Ināra un Jānis Androviči. Līgosvētku jaunatnes programmas daļu Sidrabenē uzņēmies izkārtot P. Andersons, nodarbībās iesaistot arī publiķu pēc galvenā svētku uzveduma. Sagādās cepamo cūku un lāpu apgaismojumu, sgatavos arī ceļa karti nezinātājiem, lai tie bez liekas maldīšanās nokļūtu Sidrabenē. Sēdē pārrunāja arī ieejas karšu izsniegšanu preses pārstāvjiem — pa vienam no katra latviešu laikraksta Ziemeļamerikā un citos kontinentos, pielaižot tos visos „Nākotnes 70" sarīkojumos, izņemot Līgosvētkus Sidrabenē, „Burbuļnakti" un „Nākotnes 70" balli, par kuŗiem presei nekas nav ziņojams. Tā mazākais domāja sēdes dalībnieki. Mūsu laikraksts, protams, ziņos tikai par tiem sarīkojumiem, kuŗos tā pārstāvja klātiene nav nevēlama.

Māksliniecu vienības Latvis šāgada karnevāls „Melnais pirtī" devis ap 900 dol. atlikumu. Sekojot vecai tradicijai, karnevāla rīkotāji katru gadu tam „pieliek punktu" kāda māksliniecka mājā. Soreiz karnevālam „punktu pieliks" 18. aprīlī gleznotāja Kārļa Langenfelda studijā, kur pulcējās ap 30 dalībnieku. Visiem aktīvajiem karnevāla dalībniekiem pateicās Latvja pr-ks J. Zuntaks, bet Eriks Dzenis krāsu diapozitīvos demonstrēja jautrās nakts ainas.

Toronto latviešu kreditsabiedrības bilance uz 1. aprīli bija 2,419.322,26 dol. pret 2.169.594.80 dol. tai pašā laikā pagājušajā gadā. Martā ieņemti 18.760,38 dol., bet izdoti 13.400,84 dol., mēnesim beidzoties ar 5359,54 dol. peļņu. Biedru skaits uz 1. aprīli bija 2361 (pērn tai pašā laikā 2268). Izmaksāti 449 personīgie aizdevumi, bet 148 pret nekustamu īpašumu obligācijām. Naudas noguldītāju skaits krāšanas kontā bija 925.

Sv. Andreja draudzes lauku īpašumā Sidrabenē bērnu un jauniešu vasaras nometne notiks no 6. jūlija līdz 22. augustam, pēc tam īpašā jaunatnes nometne „Trejdeviņi padomiņi", kuŗa ilgs no 23. — 30. augustam. Bērnu svētki Sidrabenē paredzēti 26. jūlijā, bet sporta svētki 16. augustā. Zēnu nometni vadīs Juris Dreifelds, meiteņu nometni Baiba Šmita - Kalēja, bet mazo bērnu nometni Aina Brīkmane. Nometnes ārsti būs Dr. S. Užāne un Dr. L. Lukss, bet nometnes māsa — Zigrida Kalna. Nometnes atbildīgā vadītāja pienākumus arī šogad uzņēmies māc. Ā. Čops, bet administrātores — Guna Brammane.

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

Latvian (Toronto) Credit Union Ltd.

491 College St, Toronto 174, Ont.

Telef. 924-2775

maksā

6% PAR NOGULDĪJUMIEM

7—7½ PAR ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMIEM

Kreditsabiedrība izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz aizdevumus, izdara naudas pārvedumus un izsniedz ceļotāju čekus.

REIZE AR NAUDAS NOGULDĪŠANU VAI AIZDEVUMU IZSNIEGŠANU KREDITSABIEDRĪBA IZDARA DZĪVĪBAS APDROŠINĀŠANU LĪDZ $2000.00 VAI $5000.00

Birojs atvērts darbdienās no pl. 12 — 8 vakarā, sestdienās no pl. 9—1 p.p.

IEVĒRĪBAI — DARBA LAIKA MAIŅA

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA

LAIKRAKSTA LATVIJA AMERIKĀ

un

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.

birojs, 491 College ielā, Toronto 174, tālr. 921-7121,

ar šāgada 1. maiju piemērojas Toronto LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBAS biroja darba laikam un turpmāk būs atvērti darbdienās no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 12—8 vakarā sestdienās no pl. 9 — 1 dienā.

NO 15. JŪNIJA LĪDZ 15. SEPTEMBRIM SESTDIENĀS SLĒGTI

„Uz mū

(Pārnesums no 1. lpp.)

atplaukt un zelt", novēlot ASV apvienību delegātiem un vanadzēm labas sekmes un saskanīgu, raitu sēžu gaitu. Uz to aicināja arī šīs pulcēšanās mude „Visu Latvijai!", kuŗa bija lasāma uz pāri zāles sienai izstieptā Latvijas karoga.

Sv. Pāvila draudzes priekšnieka vietnieks A. Stepe apsveikumā norādīja, ka DV organizācija dibināta palīdzībai bijušajiem karaviriem un viņu piederīgajiem, bet aizvadītajos 25 gados izaugusi par lielāko un spēcīgāko latviešu organizāciju brīvajā pasaulē, veikusi lielu nacionālpolitisku darbu. Ka tas bijis sekmīgs un nozīmīgs, apliecina mūsu ienaidnieki ar nemitīgiem uzbrukumiem DV organizācijai un tās darbiniekiem. Daudz DV darījuši arī tautības saglabāšanā, it sevišķi jaunatnes atbalstīšanā ar pabalstiem skolām, stipendijām un citu. Viss tas liecina, cik nopietni organizācija piegājusi savam darbam. „Sevišķi patīkami, ka DV organizācijai vienmēr bijušas ciešas saites arī ar baznīcu," uzsvēra A. Stepe, „arī šoreiz uzsākot darba cēlienu ar gājienu uz baznīcu un karogiem pie altāŗa, lai pateiktos Dievam, ka še vēl ir vīri, kas var sasaukties, un pieminēt tos, kuŗus Visvarenais aizsaucis pie sevis. „Nobeigumā runātājs novēlēja nepagurt darbā, kuŗš līdz šim tik sekmīgi veikts, bet apzināties, ka būs jāstrādā vēl vairāk un vēl lielāku piepūli, jo liela daļa darbinieku sāk novecot.

Latviešu apvienības Detroitā pr-ks D. Rudzītis: „Sejienes latviešu

No kuģa slimnīcā un brīvībā

(Pārnesums no 1. lpp.)

nāk no 7 bērnu ģimenes. Visi viņa piederīgie atrodas Latvijā. Viņa bija nodarbināta uz padomju zvejas kuģa „Rūdolfs Eidemanis", kuŗa apkalpē bija ap 100 vīru un 7 sievietes. Nav noteikti zināms, kādos pienākumos viņa bija nodarbināta, bet, pēc amerikāņu laikrakstu ziņām, D. Pālēna bijusi viesmīle. Ir spējams, ka vilinājums redzēt svešas zemes kaut no tālienes, bijis iemesls, kādēļ viņa izvēlējusies darbu uz kuģa.

Jau drīz pēc ievietošanas Statenailendas slimnīcā Dainu Pālēnu sāka apmeklēt tautieši — Ņujorkas latviešu lūterāņu un katoļu draudzes pārstāvji, BATUN darbinieki un arī privātpersonas. Kāda latviete no Ņudžersijas, kuŗa vēlas palikt neminēta, viņu apciemoja kādu dienu. D. Pālēnas juridiskās lietas kārtoja latviešu advokāts Ivars Bērziņš, bet latviešu organizācijas meklēja iespējami izdevīgākos ļaužu nepieciešamo papīru sagādi, lai viņa varētu palikt ASV. Kāda latviešu ģimene viņai uzdāvināja jaunu kleitu un mēteli, citas ģimenes viņai nodeva dažādus citus ģērba gabalus. Viņai piesolīja rākus dzīvokļus latviešu mājās, kur apmesties pēc atlaišanas no slimnīcas, un D. Pālēna pieņēma kāda tautieša piedāvājumu padzīvot uzturēties pie viņa Ņujorkas pilsētas robežās. Visiem labi protamu iemeslu dēļ viņas apšanās vieta nav minama.

Daina Pālēna sarunās ar apr lētājiem bija piesardzīga. Sarunu laikā par ikdienišķām lietām palaikam uzrakstīja kādu jautājumu uz papīra gabaliņa, lai apmeklētājs vēlāk uz to atbildētu. Ir vērojams, ka viņa baidās, vai šeit nīcā kaut kur nav paslēpti mikrofoni, ar kuŗu palīdzību svešas personas varētu noklausīties sarunas.

Tāpat jau ziņots, ka drīz pēc Dainas Pālēnas pārvešanas uz slimnīcu Statenailendā noticis negadījums ar kādu citu latvieti, jūrnieku uz padomju zvejas kuģa „Rīga": Atlantiksitijas slimnīcā Nudžersijas piekrastē slimnīcas vietoja 31 gadu veco Ivaru Lejiņu, kuŗam kādā negadījumā uz kuģa klāja kontūzēta galva. Ir ziņots, ka tai pašā negadījumā kāds cits latvieši nieks nogalināts. Arī Ivaru Lejiņu slimnīcā apmeklējuši Ņujorkas latviešu mācītājs, ar kuŗiem viņš labprāt parunājies. Pēc izvešanas viņš tomēr domā atgriezties darbā uz kuģa. Padomju ūdeņu darbinieki ievainoto tomēr nav apmeklējuši, jo Atlantiksitijas slimnīcas vairāk nekā 70 jūdžu attālumā no Ņujorkas, tā Vašingtonas, bet padomju iestāžu darbinieki nav atļauts ceļot ārpus 70 jūdžu loka ap abām pilsētām. Par to Kroni zināms, ka viņa tēvam Latvijā ir fotoateljē, kā arī sieva un

„Uz mums skatās visi!"

(Pārnesums no 1. lpp.)

atplaukt un zelt", novēlot ASV apvienību delegātiem un vanadzēm labas sekmes un saskanīgu, raitu sēžu gaitu. Uz to aicināja arī šīs pulcēšanās mude „Visu Latvijai!", kuŗa bija lasāma uz pāri zāles sienai izstieptā Latvijas karoga.

Sv. Pāvila draudzes priekšnieka vietnieks A. Stepe apsveikumā norādīja, ka DV organizācija dibināta palīdzībai bijušajiem karavīriem un viņu piederīgajiem, bet aizvadītajos 25 gados izaugusi par lielāko un spēcīgāko latviešu organizāciju brīvajā pasaulē, veikusi lielu nacionālpolitisku darbu. Ka tas bijis sekmīgs un nozīmīgs, apliecina mūsu ienaidnieki ar nemitīgiem uzbrukumiem DV organizācijai un tās darbiniekiem. Daudz DV darījuši arī tautības saglabāšanā, it sevišķi jaunatnes atbalstīšanā ar pabalstiem skolām, stipendijām un citu. Viss tas liecina, cik nopietni organizācija piegājusi savam darbam. „Sevišķi patikami, ka DV organizācijai vienmēr bijušas ciešas saites arī ar baznīcu," uzsvēra A. Stepe, „arī šoreiz uzsākot darba cēlienu ar gājienu uz baznīcu un karogiem pie altāŗa, lai pateiktos Dievam, ka še vēl ir vīri, kas var sasaukties, un pieminēt tos, kuŗus Visvarenais aizsaucis pie sevis. „Nobeigumā runātājs novēlēja nepagurt darbā, kuŗš līdz šim tik sekmīgi veikts, bet apzināties, ka būs jāstrādā vēl vairāk un vēl lielāku piepūli, jo liela daļa darbinieku sāk novecot.

Latviešu apvienības Detroitā prks D. Rudzītis: „Sejienes latviešu sabiedrība ir iepriecināta un pagodināta, ka jūs esat pulcējušies mūsu mazajā kolonijā. DV organizācijas stāja gadu tecējumā bijusi nevainojama un tās mērķi cēli." Runātājs vēlēja organizācijai šai vērtību pārvērtēšanas laikmeta burzmā turpināt neatlaidīgi darbu līdzšinējās sliedēs un konsekventi īstenot lielos un cēlos mērķus.

DV Hamiltonas nodaļas pr-ks E. Pulciņš no Kanadas sveicot sapulcējušos, īpaši suminēja šī salidojuma techniskos izkārtotājus — Detroitas vanagus un vanadzes, pasniedzot atmiņai un pateicībai par sirsnīgo uzņemšanu tautisku albumu ādas vākos.

Rakstveida apsveikumus bija sūtījuši Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītājs prof. Dr. A. Spekke, Amerikas latviešu apvienības valdes priekšsēdis prof. P. Lejiņš, Rietumvācijas un Austrālijas DV zemes valžu priekšsēži J. Cirulis un V. Rolavs, Amerikas latviešu jaunatnes apvienības pr-dis M. Dūms, latviešu skautu priekšnieks F. Sīpols, ASV bruņoto spēku majors V. Kukainis, Latvijas karaskolas beigušo virsnieku apvienības ASV kopa, Detroitas latviešu ev.-lut. Kristus draudze, Detroitas latviešu skola, Latviešu strēlnieku kopa Detroitā un Klīvlendas latviešu biedrība.

„Neziņas un pārsteiguma brīža klusums iestājās, kad Detroitas apvienības pr-ks A. Tidemanis aicināja iznākt priekšā Bafalo apvienības pr-ku R. Blāķi un Bafalo vanadžu kopas pr-ci I. Blāķi. Kādēļ? Skaidrība neradās arī vēl tad, kad atvērās durvis un Lāčplēša kaŗa ordeņa kavalieŗa dēls M. Krauja ienesa Latvijas karogu, asistējot venadzēnu saimes meitenēm Ilzei un Astridai Lenšai. „Kad es ASV DV valdes vārdā pērn sveicu jaundibinātu DV apvienību Bafalo tās darbības atklāšanas svētkos," paskaidroja A. Tidemanis, „es pēc vērotā secināju, ka tā plauks un labi strādās. Tas tagad ir pierādījies. Apvienībai ir jau vairāk par 50 biedriem un latviešu skola ar 30 audzēkņiem. Ir iets pareizais ceļš. Bet — katrai kaujas vienībai ar arī savs karogs; Bafalo apvienībai tāda nav. Atzīstot lielo veikumu un pieliktās pūles, DV apvienība Detroitā tagad dāvina Bafalo apvienībai karogu: pulcējieties zem tā, glabājiet to un pārveidiet to reiz no komūnistu jūga atbrīvotajā Latvijā!"

Karogu no lāčplēša dēla pieņēma DV organizācijas pr-ks V. Hazners un nodeva to Bafalo apvienības pr-kam R. Blāķim ar norādījumu: „Karogs ir vienības simbols, karogs ir brīvības simbols, karogs ir uzvaras simbols. Latvijas sarkanbaltsarkanās krāsas ir arī Daugavas Vanagu krāsas. Glabājiet šo karogu, un tās sargās jūs!" Karogu pieņemot, R. Blāķis Bafalo DV saimes vārdā solīja palikt mūžam uzticīgiem sarkanbaltsarkanajam karogam un Latvijas brīvības idējai, esot gataviem par to ziedot dzīvību, apliecinājumam citējot Leonīda Breikša dzejas vārsmas „Pār visiem svētumiem . . ."

Paveicot pērn aizkavējušos pienākumus, V. Hazners pasniedza aizvadītajā gadā piešķirtos apbalvojumus — DV organizācijas zelta nozīmi prof. J. Peniķim, bet veselu virkni DV centrālās valdes atzinības rakstu un ASV DV zemes valdes goda rakstu dažādu apvienību vanagiem un vanadzēm, vēlāk arī pagājušā gada DV globālajās šaušanas meistarsacīkstēs izcīnītās balvas, kuŗas izpelnījušies ASV vanagi un vanadzēni.

Pulcēšanās pirmās dienas vakarā notika salidojuma balle ar vairāk nekā 200 dalībniekiem, kupli esot pārstāvētai visai Detroitas latviešu sabiedrībai. To atklāja DV apvienības Detroitā pr-ks A. Tidemanis, dodot vārdu Latviešu apvienības Detroitā pr-kam D. Rudzītim, kuŗš pēc īsas uzrunas Latviešu biedrību sadarbības centra vārdā pasniedza „Latvijas Amerikā" redaktoram A. Vinčelam pērnajā decembrī piešķirto Apspiesto tautu nedēļas 10 gadu medaļu par veikto darbu pretkomūnisma cīņas laukā. Detroitas vanadžu kopas pr-ce A. Tidemane savukārt norādīja, ka šai vakarā pie svētku galda netieši sēž divi jubilāri, jo DV organizācijai šogad aprit 25 gadi kopš dibināšanas dienas Cēdelgemā, bet ASV apvienību delegāti pulcējušies 20. sapulcē. Šai sakarā kā suminājumu no Detroitas vanadzēm kopas priekšnieces vietniece A. Riekstiņa un sekretāre V. Rēvalde nodeva dzimšanas dienas klipģerus ar attiecīgo gadu skaitli DV organizācijas priekšniekam V. Hazneram un ASV DV zemes valdes priekšsēdim A. Valteram, kuŗus vēlāk nogaršoja visi iepriekšējā numurā.

Panamas sūtnis Apvienotajās nāci jās prof. D. Rioss baltiešu organizācijas UBA-BATUN gada sapulcē Ņujorkā: no kreisās — līdzšinējais BATUN priekšnieks prāv. N. Trepša, Panamas sūtņa meita Anna Matilde, Panamas sūtnis D. Rioss, organizācijas Americans to Free the Captive Nations, Inc. priekšnieks M. Aguilera un BATUN valdes priekšsēdis K. Miklas. Foto: V. Mazelis

Panamas sūtnis BATUN . . .

(Pārnesums no 2. lpp.)

N. Trepša un N. Umbrazas. Valdes priekšsēdis būs lietuvietis K. Miklas, kasieris Ints Rupners, bet sekretārs igaunis Reins Virkmā. Par valdes locekļu vietniekiem no latviešu puses ievēlēti Visvaldis Gedulis, Aivars Jerumanis un Māris Zakis. Latviešu sekcijas valdē ievēlēti Ilga Upmane, Maija Paegle, Ivars Bērziņš, Alvis Pauga un Kārlis Pētersons. Revizijas komisijā no latviešu sekcijas piedalīsies Olģerts Balodis.

Kā arvien, priekšlikumu par nākotnē veicamajiem darbiem bija labs birums. To vidū nozīmīgākais būs mēģinājums ar apvienotiem baltiešu spēkiem ietekmēt brīvās pasaules valdības Apvienoto nāciju 25 gadu darbības atceres gadījumā. Sakarā ar šīm svinībām šāgada oktobrī Apvienoto nāciju galvenajā mītnē Ņujorkā gaida ierodamies 45 valstu galvas.

Prāv. N. Trepša par jaunu ieteica iedzīvināt baltiešu mākslas galerijas projektu, proponējot apvienot izstādes ar gleznu izlozēm. Dr. Dz. Paegle savukārt ieteica sagādāt līdzekļus, lai UBA-BATUN varētu vasarās piešķirt darba stipendijas.

UBA-BATUN šāgada 30. jūnijā Royal York viesnīcas telpās Toronto „Nākotnes 70" programmas ietvaros organizēs baltiešu sadarbības problēmu pārrunāšanu. Gada sapulce uzdeva jaunajai valdei sagatavot memorandu protestēšanai pret Ļeņina godināšanu Apvienotajās nācijās sakarā ar viņa 100. dziemšanas dienas atceri. Sapulce beidzās ar kokteiļu stundu.

Tā kā ēka, kuŗā gada sapulce notika, atrodas tikai nepilnas minūtes gājienā no Apvienoto nāciju dārza, tad gadījās, ka tajā izliktās zīmes „Uz zāles kāpt aizliegts" šai dienā bija pārmainījušas tekstu uz „Krievijai jāizvācas no Igaunijas, Latvijas un Lietuvas!" . . .

D. V.

No kuģa slimnīcā un brīvībā

(Pārnesums no 1. lpp.)

nāk no 7 bērnu ģimenes. Visi viņas piederīgie atrodas Latvijā. Viņa bija nodarbināta uz padomju zvejas kuģa „Rūdolfs Eidemanis", kuŗa apkalpē bija ap 100 vīru un 7 sievietes. Nav noteikti zināms, kādos pienākumos viņa bija nodarbināta, bet, pēc amerikāņu laikrakstu ziņām, D. Pālēna bijusi viesmīle. Iespējams, ka vilinājums redzēt svešas zemes kaut no tālienes, bijis iemesls, kādēļ viņa izvēlējusies darbu uz kuģa.

Jau drīz pēc ievietošanas Statenailendas slimnīcā Dainu Pālēnu sāka apmeklēt tautieši — Ņujorkas latviešu luterāņu un katoļu draudzes pārstāvji, BATUN darbinieki un arī privātpersonas. Kāda latviete no Ņudžersijas, kuŗa vēlas palikt nenināta, viņu apciemoja katru dienu. D. Pālēnas juridiskās lietas kārtoja latviešu advokāts Ivars Bērziņš, bet latviešu organizācijas meklēja iespējami izdevīgākos ceļus nepieciešamo papīru sagādei, lai viņa varētu palikt ASV. Kāda latviešu ģimene viņai uzdāvināja jaunu kleitu un mēteli, citas ģimenes viņai nodeva dažādus citus apģērba gabalus. Viņai piesolīja vairākus dzīvokļus latviešu mājās, kur apmesties pēc atlaišanas no slimnīcas, un D. Pālēna pieņēmusi kāda tautiešu piedāvājumu pagaidām uzturēties pie viņa Ņujorkas pilsētas robežās. Visiem labi saprotamu iemeslu dēļ viņas apmešanās vieta nav minama.

Daina Pālēna sarunās ar apmeklētājiem bija piesardzīga. Sarunas laikā par ikdienišķām lietām viņa palaikam uzrakstīja kādu jautājumu uz papīra gabaliņa, lai apmeklētājs vēlāk uz to atbildētu. Bija vērojams, ka viņa baidās, vai slimnīcā kaut kur nav paslēpti mikrofoni, ar kuŗu palīdzību svešas ausis varētu noklausīties sarunas.

Tāpat jau ziņots, ka drīz pēc Dainas Pālēnas pārvešanas uz slimnīcu Statenailendā noticis negadījums ar kādu citu latviešu jūrnieku uz padomju zvejas kuģa „Rīga": Atlantiksitijas slimnīcā Ņudžersijas piekrastē slimnīcā ievietoja 31 gadu veco Ivaru Kroni, kuŗam kādā negadījumā uz kuģa klāja kontūzēta galva. Ir ziņas, ka tai pašā negadījumā kāds cits jūrnieks nogalināts. Arī Ivaru Kroni slimnīcā apmeklējuši Ņujorkas apkārtnes latvieši, ar kuŗiem viņš labprāt parunājies. Pēc izveseļošanās viņš tomēr domā atgriezties darbā uz kuģa. Padomju iestāžu darbinieki ievainoto tomēr nav apmeklējuši, jo Atlantiksitija atrodas vairāk nekā 70 jūdžu attālumā kā no Ņujorkas, tā Vašingtonas, bet padomju iestāžu darbiniekiem nav atļauts ceļot ārpus 70 jūdžu loka ap abām pilsētām. Par Ivaru Kroni zināms, ka viņa tēvam Rīgā ir fotoateljē, kā arī sieva un bērns.

Vai vajadzīga latviešu vidusskola?

ALAs IZGLĪTĪBAS BIROJA SĒDE ŅUJORKĀ

Amerikas latviešu apvienības izglītības biroja sēdē 18. aprīlī viesnīcas Barbizon Plaza telpās Ņujorkā biroja vadītāja J. Blumberga vadībā izvērtēja vidusskolu aptaujas rezultātus, pārrunāja t.s. nopelnu stipendiju pārbaudījumus, mācības līdzekļu sagādes jautājumus un noklausījās rietumu apgabala skolu darbības ziņojumu.

Kopā ar Kultūras fonda ziedojumu vākšanas akcijas aicinājumiem ALAs sekretariāts izsūtīja arī aptaujas lapas par pilna kursa latviešu vidusskolas organizēšanu. Pēc izsūtītajā aicinājumā minētā aprēķina, šādā vidusskolā mācību maksa būtu ap 1000 dol. vienā mācības gadā, bet apmešanās internātā varētu izmaksāt 600—1000 dol. Līdz sēdes dienai bija saņemts ap 200 atbilžu. Ap 80% no atbildētājiem solījuši šādu ģimnaziju atbalstīt pēc savām spējām, bet 20% to neatbalstīs, galvenokārt pensionāri, kuŗiem līdzekļi neatļauj liekus izdevumus. Taču 10% nevēlas pasākumu atbalstīt, jo šādu skolu nevajagot. No jauniešiem, kuŗi šādu latviešu ģimnaziju varētu apmeklēt, to darītu tikai puse, jo pārējos vecāki nevēlas latviešu skolā sūtīt. Iemesli tam vairāki. Skola varētu atrasties par tālu no mājām, — ir visvairāk rakstītais iebildums. Daļa arī šaubās, vai latviešu ģimnazijas standarts būs pietiekami labs, salīdzinot ar amerikāņu vidusskolām. Daži skaidri pateikuši, ka viņu bērni latviski nerunā, vai arī viņu latviešu valodas zināšanas nav tik labas, lai šādu skolu pabeigtu. Beidzot daži norādījuši, ka Minsterē, Vācijā, jau ir latviešu ģimnazija, tādēļ katrs, kas vēlas saviem bērniem dot latvisku izglītību, var tos sūtīt uz turieni. Nevajadzētu līdzekļus sadalīt, bet vairāk atbalstīt jau pastāvošo ģimnaziju.

Par rietumu apgabala latviešu skolām ziņoja T. Silis, kas Ņujorkā bija ieradies no Kalifornijas uz Amerikas latviešu palīdzības fonda pilnvaroto sēdi, bet varēja piedalīties arī ALAs izglītības biroja sēdē. Viņš ziņoja, ka rietumu apgabala apmērā puse bērnu apmeklē latviešu skolas, bet latvieši šai apgabalā dzīvo stipri izkliedēti, tādēļ dažos gadījumos uz skolu jābrauc 60—80 jūdžu. No 57 latviešu skolotājiem paidagoģiska izglītība ir 26, pie kam 19 ir pensijas gadu vecumā. Skolotāju sastāvs ir novecojies, bet arī skolēnu skaits sarūk. Skolotāju atalgojums ir — 1,50 dol. par stundu, ko maksā tikai 4 skolās, bet citiem mazu atlīdzību izmaksā tikai uz svētkiem. Skolas strādā trūcīgos apstākļos. Telpas dažreiz ir privātās mājās bez iedalījuma atsevišķās klasēs, bet labāks stāvoklis tām skolām, kuŗām izdevies telpas dabūt no amerikāņu baznīcām. Visu skolu kopīgais budžets šogad ir 8116 dol. jeb apmēram 29 dol. par katru skolēnu. Līdzekļus 65% apmērā sagādā bērnu vecāki, 25% draudzes, bet 10% biedrības. Dažos gadījumos skolas tikai izmantotas par „izkārtni" ziedojumu vākšanas akcijās, jo iegūtie līdzekļi skolām nav nodoti. Rietumu apgabala skolēnu skaits caurmērā svārstās ap 250; šogad ir 280, par 27 mazāks nekā Latvijas dibināšanas 50 gadu atceres gadā. Atkrituši tie skolēni, kuŗi bija „jāvelk aiz matiem" latviešu skolās. Audzēkņu skaits palielinājies bērnu dārzā. Apgabalā 6 skolās ir 4 mācību stundas nedēļā, pārējās 5 skolās mācības notiek katru otru nedēļu. Skolēnu zināšanas šajās pārnedeļu skolās ir zemākas.

Par trūkumu jāuzskata, ka pēc skolas beigšanas jauniešiem nav latviskas vides, jo latvieši apgabalā dzīvo izklaidus, tāpēc tikpat kā nav savstarpējas satiksmes un biežākas sanāksmes. Nav arī nevienas skautu un gaidu vienības, bet tikai kristīgo jauniešu pulciņš. Skolotāji ziedo daudz laika bērnu latviskajai audzināšanai un mācīšanai, bet vecāki ne katru reizi ir bez kritikas. Par labāko uzskatāma sniegumus humānisma vārdā. Mēs par to protestējam!" uzrunu ievadot, teica sapulces vadītājs — Latviešu biedrības vicepr-dis P. Austriņš, ar kuŗu bija vienis prātis visi klātesošie vietējo organizāciju un draudžu 30 pārstāvji. Vēlāk kopīgās pārrunās un atzinumos vienojās nosūtīt protesta rakstus senātoriem R. P. Griffinam un Ph. A. Hartam, kā arī kongresmeņiem G. Braunam un G. Fordam, tajos norādot īstos Ļeņina „sasniegumus". Visi klātesošie sagatavotos protesta rakstus tūlīt parakstīja un nosūtīja adresāiem.

Tai pašā dienā Kalamazū laikraksts „Gazette" bija ievietojis Albertīnas Rozes iesūtītu rakstu, kuŗā vispusīgi un plaši izklāstīta gan Ļeņina, gan komūnistu maldu mācība un centieni citas tautas paklaut un apspiest.

V. Bokis

Tāls viesis Milvokos

Dzejnieka Olafa Stumbra vakaru Jaunatnes literārās biedrības Ceļinieks organizētās turnejas ietvaros 17. aprīlī Milvokos rīkoja latviešu jaunatnes pulciņš Gaismas pils. Sarīkojums iegadījās neizdevīgā laikā, piektdienas vakarā, tādēļ jaunieši bija visai noraizējušies jo milvokiešiem sedzamā ceļa naudas daļa izrādījās visai prāva. Sarīkojuma stundai tuvojoties, tomēr noskaidrojās, ka bažas bijušas nevietā. Milvoku literātūras cienītāji atkal apliecināja, ka ir čakli šādu sarīkojumu atbalstītāji un jo kuplā skaitā pulcējās Latviešu baznīcas zālē. Bija pat ciemiņi no tālākām vietām — Grand Rapidiem, Medisonas u.c.

Sarīkojumu atklāja Gaismas pils pr-ce I. Rūķe. Vakara pirmajā daļā O. Stumbrs ļoti brīvi un interesanti stāstīja par savu viesošanos Latvijā 1968. gadā un tikšanos ar turienes rakstnieku un dzejnieku jauno audzi. Vakara otrā daļā viņš lasīja savus dzejoļus, bet pēc tam atbildēja uz klausītāju jautājumiem par dzīvi un apstākļiem okupētajā dzimtenē. Dzejnieks ciemošanās laikā dzīvojis 3 mēnešus brāļa ģimenē Rīgā.

Sarīkojuma starpbrīdī jaunieši rūpējās par savu viesu pacienāšanu. Notika arī dažādu mantu izlozes. Vakara nobeigumā pulciņa priekšniece pateicās tālajam ciemiņam, pasniedzot ziedus. Jaunieši ar sava pirmā lielākā sarīkojuma izdošanos var pelnīti lepoties.

V. Vakars bija labi noorganizēts, ritēja spraigi un deva arī nelielu atlikumu. Apmierināti šķirās arī klausītāji — dzejnieka priekšnesums bija paticis.

Pēc sarīkojuma O. Stumbrs ciemojās Dr. Aivara Zepa mājā, vairākas stundas kavējoties draudzīgās pārrunās ar pārējiem viesiem, kuŗu vidū bija literāti Zane Zemdega, Dr. Valdis Zeps, Dr. Valters Nollendorfs, Jānis Vanags, Jānis Rumpēteris, dzejnieka brālēns gleznotājs Gunars Stumbrs, aktrise Maruta Ludeka u.c. Tālais viesis Milvokos bija apmeties rakstnieces Zanes Zemdegas ģimenē.

☆

Latviešu namā 18. aprīlī notika Brusubārdas koŗa koncerts, kuŗu atklāja koŗa pr-ks J. Zvērs, uzrunā pateicoties klātesošajiem Latviešu nama valdes locekļiem par enerģisko rīcību nama celšanas pārtrināšanā, kas devusi iespēju rīkot šo koncertu jau pašu namā.

Koncerta programmas trīs daļās koris diriģenta E. Brusubārdas jun. vadībā atskaņoja latviešu komponistu darbus un tautas dziesmas. Sevišķi patika J. Ķepīša „Pavasaŗa dziesma" (M. Bendrupes teksts) un J. Mediņa „Pieskaņa" (E. Zālīte) ar V. Jēgernes solo un E. Brusubārdas klavieŗu pavadījumu koncerta otrā daļā. Lielā klausītāju saime koŗa sniegumu uzņēma ļoti atsaucīgi. Bija aplausi, piedevas un ziedi. Pēc koncerta rīkotāji un klausītāji dalījās iespaidos pie azaida galda.

B—is Sietlas skola. Losandželosas skola

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes lauku īpašuma komiteja izsūtījusi lozes gadskārtējās loterijas izlozei, kuŗa šogad notiks 23. maijā draudzes namā Bruklinā. Par pagājušā gada izlozes atlikumu pabeigti ceļa uzlabojumi nometnē, izdarīti pārveidojumi brīvdabas dievkalpojumu vietā, izbūvēts tenisa laukums un iegādātas gultas un matraces. Galvenais šāgada loterijas laimests ir 500 dol. noguldījuma zīme 375 dol. vērtībā, zelta rokas pulkstenis un televīzijas aparāts, bez tam gleznas, rokdarbi, grāmatas un citas mantas. Lozes maksā 50 centu gabalā; tās draudzes locekļiem piesūta pa pastu.

GRAND RAPIDI

● Jaunievēlētā Latviešu biedrības valde pienākumus sadalījusi šādi: priekšnieks A. Grīnbergs (ievēlēts gada sapulcē), viņa vietnieks Ū. Plāte, sekretārs J. Brūns, kasieris G. Liepiņš, sabiedriski - kultūrālās nozares vadītāja J. Rumberga, nama administrātors A. Ritums, viņa palīgs A. Kīburis, telpu iznomātājs A. Krūmiņš, viņa palīgs J. Celmiņš un biedrzinis A. Eversons. J. Celmiņš lūgts arī valdes sēdēs sniegt pasaules politiskā stāvokļa vērtējumu. Revīzijas komisijā ir V. Valts, bet locekļi J. Jansons un Z. Zadvinskis.

● Neprasot atmaksu, savu parāda zīmi 100 dol. vērtībā Latviešu biedrībai atdāvinājis Augusts Zelmenis, bet 40 dol. no laimētās parāda zīmes ziedojusi Ramona Roga. Glīti izstrādātu laimes ratu loterijām bez atlīdzības no paša materiāliem izgatavojis Jānis Grīnbergs.

● Kanadas latviešu 5. dziesmu svētku ietvaros Toronto notiekošajā jauno dziedātāju konkursā no Grand Rapidiem piedalīsies Lūcija Kūlniece un Richards Bacāns. Abi jaunieši sastāv vietējā latviešu kotoļu draudzē un jau vairākkārt kuplinājuši ar dziesmām vietējos sarīkojumus.

V. Z.

KLĪVLENDA

● DV apvienības protektorātā 18. un 19. aprīlī Klīvlendā notika Toronto latviešu mākslinieka Teodora Grīnberga gleznu izstāde, kuŗā bija izstādīti 42 darbi, no tiem vairākiem pārejot vietējo tautiešu īpašumā. Izstādi apmeklēja arī Apvienotās draudzes svētdienas skolas 7. un 8. klases audzēkņi skolotāja A. Piterāna vadībā. Izstādi bija iekārtojis un pārzināja mākslinieks Bernhards Sniedze.

● Apvienotās draudzes dāmu komiteja 19. aprīlī bija rīkojusi gadskārtējo pavasaŗa mantu loteriju, kuŗā izlozēja 46 priekšmetus — gleznas, keramiku, rokdarbus, kristallu, šujammašīnu un citus laimestus. Loterija deva 1500 dol. atlikumu, kuŗu komiteja nodeva draudzes valdei ieskaitīšanai jaunceļamās draudzes mājas fondā. Izlozi vadīja dāmu komitejas prce N. Saulīte ar palīdzēm.

J. E.

KALAMAZŪ

● Tūlīt pēc 22. aprīļa protesta sanāksmes par Ļeņina godināšanu latviešu organizāciju un draudžu pārstāvji pārrunāja, kā iespaidīgāk un pārdzīvojumiem bagātāku rīkot šāgada Latvijas valstssvētku aktu. Vairāki no klātesošajiem izteicās pret atsevišķa akta rīkošanu amerikāņu publikai, kā to darīja līdz šim. Kad tomēr P. Austriņš ierosināja valstssvētku akta rīkošanu sveštautiešiem uzticēt Kalamazū latviešu studentu klubam, visi tam piekrita. Latviešu biedrība visu organizāciju un draudžu atbalstā.

AS
tejas „Nā-
apr., pieda-
atklāja un
ulēns: proto-
ita vidū sē-
ja naktsmā
u svētku lai-
programmas
mājās. Aiz-
ja apņemas
ja intere-
prasītu, bet
emcjamerikas
tas gadiju-
ču daļā par
ikušies San-
nke un Inā-
či. Ligosvēt-
mmas daļu
izkārtot P.
iesaistot arī
svētku uzve-
mo cūku un
sgatavos arī
n. lai tie bez
okļūtu Sidra-
a arī ieejas
eses pārstāv-
no katra lat-
iemeļamerikā
pielaižot tos
sarīkojumos,
s Sidrabenē,
Nākotnes 70"
sei nekas nav
kais domāja
su laikraksts.
par tiem sa-
tā pārstāvja
ma.
nības Latvis
Melnais pirtī"
likumu. Seko
karnevāla ri-
tam „pieliek
slinieka mājā.
punktu pieli-
notāja Kārļa
kur pulcējās
Visiem aktīva-
lībniekiem pa-
s J. Zuntaks.
rāsu diapozitī-
trās nakts ai-

u kreditsabied-
1. aprīli bija
et 2.169.594.80
pagājušajā ga-
18.760.38 dol.,
dol., mēnesim
54 dol. peļņu.
1. aprīli bija
šā laikā 2268).
onīgie aizdevu-
kustamu īpašu-
Taudas noguldī-
nas kontā bija

raudzes lauku
bērnu un jau-
netne notiks no
augustam, pēc
atnes nometne
ņiņi", kura ilgs
gustam. Bērnu
paredzēti 26. jū-
rētki 16. augus-
vadīs Juris Drei-
netni Baiba Šmi-
mazo bērnu no
mane. Nometnes
Užāne un Dr. L
nes māsa — Zig-
nes atbildīgā va-
s arī šogad uzņē-
ops, bet adminis-
Brammane.

ONTO
VIEŠU
ABIEDRĪBA
Credit Union Ltd.
Toronto 174, Ont.
24-2775
k s ā
ULDĪJUMIEM
ILGTERMIŅA
ĪJUMIEM
a izdara visas pa-
berācijas, izsniedz
lara naudas pār-
izsniedz ceļotāju
kus.
UDAS NOGULDĪ-
IZDEVUMU IZ-
KREDITSABIED-
DZĪVĪBAS AP-
U LĪDZ $2000.00
$5000.00
darbdienās no pl.
8 vakarā,
no pl. 9—1 p.p.

AIKA MAIŅA
ATNĪCA
ĒRIKĀ
IERS LTD.
. 921-7121,
Toronto
BAS
rti darbdienās
2—8 vakarā
EMBRIM

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12. tel. 782-7246

NEMAKSAJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDĪTĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth - Broadview: Atsevišķa 9 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, garāža.

St. Clair - Pharmacy: Atsevišķa 7 istabu dubultķieģeļu māja, privāts iebraucamais cehš. Iemaksa 1000 dol. Pilna cena $29.500.

Dundeas - Scarlet Road: Atsevišķa 5 istabu dubultķieģeļu māja, plats privāts iebraucamais ceļš. Cena $23.900.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALIDZAM IZTRŪKSTOSO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Jelgavas skolotāju institūta absolvents

Fridrichs Konrads

izbeidzis šīs zemes gaitas 1970. gada 13. aprīlī

Mīļā piemiņā paturēs
skolas biedri un jaunības draugi

Skaitļu māņticība

Visiem labi zināms, kas ir „velšanos, cīnījies ar trim politiskām partijām. Bismarkam bija arī trīs dēli, trīs muižas u. t. t.

Ir vesela virkne izrēķinājumu, kuŗi attiecas uz lielo franču revolūciju, Napoleonu I, burboņu un citu valdnieku valdīšanu. Tā Napoleona III dzīvē it kā sevišķa loma bijusi skaitlim 17. Tiešām, viņš dzimis 1808. gadā — ciparu summa ir 17. Viņa sieva dzimusi 1826. gadā — ciparu summa 17. Viņi apprecējušies 1853. gadā, un šo ciparu summa savukārt ir 17. Piedevām viņš valdīja 17 gadu.

Vidūslaikos no matēmatiskām māņticībām nebija pasargāti pat tā laika izcilākie zinātnieki. Tā pazīstamais matēmatiķis M. Štīfels (1486. — 1567.) bija viens no algebras radītājiem. Ar saviem matēmatiskajiem darbiem viņš ieviesa vispārējā lietošanā plūsa, minusa un saknes zīmes, nezināmu skaitļu apzīmēšanai burtus u. tml. t. Sākumā Štīfels bija augustiniešu mūks, bet tad sekoja Luteram, ar kuŗu viņu saistīja tuva draudzība. Štīfels nodarbojās arī ar kabalistiskiem aplēsumiem, uz kuŗu pamata viņš pareģoja, ka 1533. gada 13. oktobrī būs pasaules gals. Viņš bija mācītājs kādā Goldorfas draudzē. Tās zemnieki viņa pareģojumam noticēja. Daļa nodevās lūgšanām, citi izdalīja un likvidēja savu mantu, bet neviens vairs nestrādāja. Kad pareģotajā dienā nekas sevišķs tomēr nenotika, zemnieki kļuva tik nikni uz nelaimīgo pareģi, ka Štīfelam nācās bēgt uz Vitenbergu, kur viņu ieslodzīja cietumā, no kuŗa viņš izkļuva, tikai pateicoties Luteram, kuŗš to aizstāvēja.

Viens no logaritmu izgudrotājiem — Džons Nepers (1550. — 1617.) — svēti ticēja skaitļu mistikai. Jau pusmūžā, 1594. gadā, viņš izdeva grāmatu ar „Apokalipsisa" iztulkojumiem. Tā laika teologi augsti cienīja šo grāmatu, un to pārtulkoja daudzās valodās. Nepers, tāpat kā citi protestantiskie zinātnieki, centās pierādīt, ka Romas pāvests ir antikrists...

Bībeles pētniekiem bijusi un vēl tagad ir liela mīkla skaitlis 666 — zvēra skaitlis. „Aopkalipsisā" teikts, ka pasaulē ieradīsies „Antikrists", un tā skaitlis būs 666 — zvēra skaitlis.

Viduslaikos katoļu garīdzniecība, piemērojot kabalistiskus aprēķinus, centās pierādīt, ka skaitlis 666 sakrīt ar Mārina Lutera vārdu, kuŗš tad arī it kā esot „Antikrists". Jau minētais Štīfels savukārt uz sava kabalistisko aplēsumu pamata, piemērojot tos toreizējā Romas pāvesta Leo X vārdam, bija nonācis pie pārsteidzoša atklājuma, ka pāvests ir „Apokalipsisā" pareģotais „Antikrists"...

Latvijā vācu un krievu okupācijas laikā bija cilvēki, kuŗi meklēja izskaidrojumu uzbrukušajam postam un nelaimei Jāņa Parādīšanas grāmatā, kuŗu cītīgi lasīja, studēja un visādi apsvēra zvēra skaitli 666. Vācu okupācijas laikā atrada, ka „Antikrists" ar zvēra skaitli ir Hitlers. Bija pat tādi, kuŗi apgalvoja zinām, cik ilgi zvērs valdīs Latvijā. Krievu okupācijas laikā Jāņa Parādīšanas grāmatas studētāji savukārt bija atklājuši, ka zvēra skaitlis 666 attiecas uz Staļinu.

Interesanti atzīmēt, ka skaitlis 666 atrodams ne vien Bībelē, bet arī mācībās par skaitļiem ir viens no ievērojamākajiem. Jau senseno laikos Ķīnā un Indijā prata sastādīt tā saucamo „maģisko" kvadrātu tabulu. Par tādu sauca kvadrātu, sadalītu kvadrātiņos ar skaitļiem, kuŗu summa līmeniskā un stateniskā rindā, kā arī pa diagonālēm deva vienu un to pašu skaitli.

Skaitlis 666 ir visu skaitļu summa, sākot ar 1 līdz 36, pēdējo ieskaitot, kuŗi var izveidot maģisko kvadrātu 6 reiz 6 ar 36 kvadrātiņiem. Katrā maģiskajā virzienā (līmeniskajā, stateniskajā un diagonālēs) skaitļu summa kvadrāta mazajos kvadrātiņos līdzinās 111. Vienkāršās maģisko kvadrātu tabulas bija pazīstamas jau sen. Tā vienu no šādiem kvadrātiem ar 9 maziem kvadrātiem var atrast ķīniešu svētā Lošu tabulā, kuŗa sastādīta 3500 gadu pirms mūsu ēras.

Ar maģisko kvadrātu studēšanu gadsimtu tecējumā nodarbojušies ne vien skaitļu mīklu cienītāji, bet arī speciālisti tīrās matēmatikas laukā. Var sacīt, ka maģiskie kvadrāti ir viena no interesantākajām parādībām skaitļu pasaulē.

St.

Visiem labi zināms, kas ir „velšanos ducis" un kādi aizspriedumi pastāv pret šo skaitli — 13. To uzskatīja par sliktu ne vien „tumšie" veclaiku ļaudis, bet arī daudzi jaunākās paaudzes un pie tam pat labi izglītoti cilvēki. Daudzi vēl tagad pēc iespējas izvairās no visa, kam kāds sakars ar šo „nelaimīgo" skaitli: nekārto svarīgas lietas 13. datumā, neapmetas mājā vai dzīvoklī ar 13. numuru u. t. t.

Kādēļ un kad cilvēki pirmo reizi iedomājās, ka skaitlis 13 ir neveiksmes un nelaimes simbols, nav zināms. Bet ir zināms, ka jau senie grieķi šo skaitli uzskatīja par nelaimīgu. Pirmajos kristiešos tas ieguva vēl ļaunāku nozīmi pēc tam, kad Svētajā vakarēdienā piedalījās 13 cilvēku, no kuŗiem viens Kristus mācēklis bija izrādījies nodevējs.

Senos laikos daudzas tautas ticēja, ka dažiem skaitļiem ir noslēpumaina nozīme. Daži filozofi tiem piedēvēja mistisku spēku. Tā Pitagora sekotāji domāja, ka starpība starp pirmo pāra skaitli 2 un pirmo nepāra skaitli 3 (vieninieku neievēroja) atbilst starpībai starp vīrieša un sievietes pirmsākumu dabā, bet šo skaitļu summa 5 — ir laulības simbols. „Kadrāta skaitļi", kuŗos skaitlis pareizināts ar līdzīgu skaitli, bija vienlīdzības un taisnības simboli.

Skaitlis 10 bija harmonijas simbols, jo, būdams jauns pāra skaitlis, harmoniski savieno sekojošos skaitļus ar iepriekšējiem. Skaitlis 4 apslēptā veidā ietver sevī skaitli 10, jo, saskaitīts ar mazākajiem skaitļiem 1, 2 un 3, dod skaitli 10, tādēļ to uzskatīja par svētu un pie tā varēja zvērēt. Vēl svētāks skaitlis bija 36 kā pirmo četru pāra un pirmo četru nepāra skaitļu (2, 4, 6 un 8 plūs 1, 3, 5, un 7) summa. Pēc Plutarcha vārdiem, pitagoriešu zvērests pie šī skaitļa bija visbriesmīgākais.

Skaitli 6 savukārt uzskatīja par pilnības simbolu, jo tas līdzinās visu savu dalītāju (1, 2 un 3) summai. Par pilnīgu uzskatīja arī skaitli 28, kuŗam tāpat līdzinās tā dalītāju (1, 2, 4, 7 un 14) summa, bez tam vēl dažus citus skaitļus. Platona dialogos skaitlis 6 ieņem sevišķu vietu, bet seno romiešu dzīrēs vislielākā goda vieta bija sestā.

Divus skaitļus, kuŗiem īpašība, ka pirmā skaitļa dalītāju summa līdzīga otram skaitlim, bet otra skaitļa dalītāju summa savukārt līdzinās pirmajam, uzskatīja par draudzības skaitļiem: Tādi, piemēram, ir skaitļi 220 un 284. Sakarā ar šiem skaitļiem rietumarabiešu 10. gadsimta rakstnieks El Madskriti savā mistiskajā rakstā „Par gudra mērķiem" stāstījis: „Lai iegūtu pretējā dzimuma cilvēka mīlestību, jādod tam apēst uz kaut kā uzrakstītu skaitli 220, bet pašam jāapēd skaitlis 284." Autors apgalvoja, ka tas tiešām tā ir, jo pats to pārbaudījis. Vēl pirms apmēram gadiem 15 bija zināmi ap 400 pāru šādu „draudzīgu skaitļu", bet tagad tie ir jau vairāk nekā 600.

Nav mazums cilvēku, kuŗi tic, ka zināmam skaitlim ir sevišķa, pat liktenīga loma viņu dzīvē. Tā Bismarks piešķīra lielo nozīmi skaitlim 3. Pēc viņa nāves franču laikraksti pierādīja, ka šim skaitlim patiešām piekritusi ievērojama loma Bismarka personīgajā un sabiedriskajā dzīvē. Viņš kalpojis trim ķeizariem, piedalījies trīs kaŗos (ar Dāniju, Austriju un Franciju), parakstījis trīs miera līgumus, nodibinājis trejsavienību, izkārtojis trīs ķeizaru tikšanos, cīnījies ar trim politiskām

Kapteinis Andrejs M. Mežmalis.

Milvokiešiem jāšķiras no „sava" karakuģa

ASV FLOTES 6 APMĀCĪBU KUĢU PĒDĒJAIS BRAUCIENS CAURI KANADAI

Vairākus Lielo ezeru ostas pilsētās ir stacionēti ASV flotes rezerves apmācību kuģi. Kopš 1950. gada starp apmācību braucieniem kuģošana sezonā, kā arī ziemas mēnešos Milvoku ezermalā enkurojās arī 9. apmācību eskadras kuģis „USS Portage", par kuŗa kapteini 1968. gada jūlijā iecēla „mūsu cilvēku" — ASV karaflotes leitnantu - komandieri (atbilst majora pakāpei armijā) Andreju M. Mežmali.

A. Mežmalis pēc ieceļošanas ASV dzīvoja Stīvenspointā, Viskonsinā, kur beidza vidusskolu, tad mācījās Viskonsinas universitātē un pēc tās beigšanas 1959. gadā tika uzņemts ASV flotes akadēmijā Anapolē, Merilendā. 1963. gadā jauno jūras virsnieku nozīmēja dienestam ASV Atlantika flotē uz desanta kuģa „USS Alamo", bet 1966. gadā komandēja uz flotes iznīcinātāju skolu Ņuportā, Rodailendā. Pēc skolas beigšanas A. Mežmalis dienēja uz iznīcinātāja „USS Evans" ASV Klusā okeana flotē, no kurienes atgriezās mājās — Milvokos, lai uzņemtos „USS Portage" kapteiņa pienākumus.

Milvokus kapteinis Mežmalis var pamatoti saukt par mājām, viņa dzīvesbiedre Gundega Daina, dzim. Burģele, ir milvokiete; bez tam še dzīvo arī daudzi viņa radi. Mežmaļu ģimenē ir viens bērns — meitiņa. Tā kā abi Mežmaļi ir ļoti latviski un uztur ciešus sakarus ar latviešu sabiedrību, it sevišķi vidējo un jauno paaudzi, tad tautiešiem vienmēr bija iespēja ciemoties uz „pašu" kapteiņa kuģa. Šo iespēju bieži izmantoja kā Milvoku skauti, tā arī gaidas un citas jauniešu grupas. Ir notikuši pat izbraukumi ar kuģi Mičigenas ezerā. Tādēļ nav jābrīnās, ka ne vien kapteinis, bet arī kuģis ticis tā iemīlots, ka gribas to apzīmēt par „pašu" karakuģi.

„USS Portage" ir 850 tonnu liels patruļkuģis, būvēts 1945. g. kā zemūdeņu iznīcinātājs. Pē 4 g. nokalpošanas ASV karaflotē kuģi uz laiku izņēma no apgrozības, bet vēlāk izlietoja flotes rezervistu apmācībām Lielo ezeru rajonā. Kuģa parastajā apkalpē ir 3 virsnieki un 20 instruktoru vai matrožu, bet mācību nolūkos uz tā var izvietot 4 virsniekus un 40 instruktorus vai matrožus. Kuģis apbruņots ar 3 collu 50. kalibra, 40 mm un 20 mm lielgabaliem, to dzen divi 1000 zirgspēku dīzeļmotori, un tā caurmēra ātrums 12,5 mezgli. „USS Portage" kopā ar citiem flotes rezerves eskadru kuģiem līdz šim izdarīja regulārus apmācību braucienus pa Lielajiem ezeriem, kā arī 1959. gadā piedalījās 6 patruļkuģu braucienā pa Sv. Labrenča kanāli uz Ņuportu, lai piedalītos Atlantika flotes manevrbs.

Pašreiz milvokiešu karakuģis gatavojas savam pēdējam braucienam. Sakarā ar ASV bruņošanās izdevumu taupīšanas nolūkiem flotes vadība nolēmusi izņemt no apgrozības četrus vecākus 9. apmācību eskadras kuģus. Trīs 9. eskadras patruļkuģi, to vidū „USS Portage", uz kuŗiem apmācīja flotes rezervistus no 13 ASV pavalstīm, devās ceļā 27. aprīlī. Tiem vēlāk Montrealā pievienosies Čikagā stacionētais iznīcinātājs „USS Parle". Ceļā eskadra piestāsies Detroitā, Toledo, Klīvlendā un Bafalo, lai apmainītu apmācāmos rezervistus, bet 10. maijā Ontario ezera rietumu galā 9. eskadras kuģi tiksies ar abiem 4. eskadras patruļkuģiem, la tālāko braucienu turpinātu kopā. 12. maija rītā Lielo ezeru flotile iebrauks Montrealā, uzņems degvielas un nākošajā dienā dosies tālāk uz Kvebeku, no kurienes 14. maija agrā rītā flotile formācijā izbrauks uz Halifaksu, kur ieradīsies 17. maijā. Pēc tam karakuģu ceļš dalīsies — divi dosies uz Norfolku, Virdžīnijā, bet četri, to vidū arī „USS Portage" uz Filadelfiju, Pensilvēnijā. Visā brauciena eskadru daļēju likvidāciju pienāca negaidīta. Tā nu milvokiešiem tagad jāatvadās ne tikai no „pašu" kapteiņa, bet arī no „sava" karakuģa, uz kuŗa pavadīti daudzi patikami brīži. Skautu un gaidu organizāciju vadība atvadījās no kapteiņa Mežmaļa savā kārtējā vadītāju sanāksmē. Atvadīšanās vakarā piedalījās arī citi Mežmaļu ģimenes draugi. Pārējie Milvoku latvieši vēl kaptenim Andrejam Mežmalim aizbraucot „labu ceļa vēju!".

—R-is

Amerikāņu patruļkuģis „USS Portage".

● No Vīnes ziņo, ka kāds bēglis no Ungārijas aicinājis Budapeštas - Vīnes autobusa satiksmes šoferi bez apstāšanās šķērsot Austrijas robežu cauri ungāru robežkontroles punktam, piedraudot uzspridzināt autobusu. Kad autobuss tomēr robežstacijā pieturējis, robežsargi draudētāju bēgot nošāvuši.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

Līdz svētdienai — 3. maijam Annas Annus-Hagen, Jāņa Annus un Augusta Annus gleznu un grafiku izstāde Sv. Jāņa baznīcas sarīk. telpās, 200 Balmoral avenijā.

2. maijā — DV Toronto nodaļas Maija balle ar karalienes vēlēšanām DV namā.

9. maijā — pl. 5.30 pēcpusdienā Sv. Andreja baznīcas zālē TLB sestdienas skolas A. Brigaderes pasaku lugas „Sprīdītis" izrāde.

9. maijā — pl. 6.30 Saulainē Kurzemes krišanas 25. gadu atceres svētbrīdis.

30. maijā — pl. 6 T.L.T.A. sestdienas ģimnazijas 14. izlaiduma akts Sv. Jāņa baznīcas sarīk. telpās, 200 Balmoral avenijā.

27. jūnijā — Sidrabenē Jāņu uzvedums, deja un citas Jāņu izdarības Sidrabenes pārvaldes un „Nākotnes 70" sarīkojums.

No 27. jūnija — 6. jūlijam — Dziesmu svētku laikā Ģirts Tiltiņš rīko gleznu skati savā studijā, 567 Yonge Street.

HAMILTONA

2. maijā — pl. 7 Hamiltonas Latviešu Biedrības tradicionālā maija balle King & Sanford St., Hamiltonā. Jaunatnes pulcina Rota raibie priekšnesumi, maija karalienes un karaļa vēlēšanas un labākā Vīnes valša dejotāju pāra godalgošana. Spēlēs Babekas deju kapella.

apdrošināšana plus
VALDEBĒRIS
tālr. 759-0266

PĀRDODAMI
pūdeļu audzētavā 3 balti reģistrēti
pūdeļiši (suniši),
12 nedēļu veci, par ļoti mērenām cenām. —
R.R. 1. Hannon, Ont.,
tālr. 692-3785.

Danforth - Carlaw rajonā
IZĪRĒJAMS
dzīvoklis 2. stāvā:
3 istabas, virtuve, vannas istaba.
Zvanīt Toronto
463-1314

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

IZĪRĒJAMAS
2 — 3 ISTABAS
AR VIRTUVI
KLUSĀ MĀJĀ.
Garāža.
Zvanīt Toronto, 466-3990.

IMANTA PARCEL SERVICE
lūdz saiņus, ar kuŗiem vēlaties iepriecināt savus tuviniekus dzimtenē, nodot mums ne vēlāk kā līdz 1. jūnijam pārtikas precēm, un līdz 15. jūnijam drānu saiņiem.
SEVIŠĶI VĒRTĪGA DĀVANA VASARSVĒTKOS
(lietojama visu gadu)
dāmai: adīta vilnas (80%) — nailona (20%) kleita, garām piedurknēm, jostu un apkakliti. Elegants, visiem vecumiem un augumiem piemērots „shirtblause" fasons četrās skaistās pasteļu krāsās, kā arī tumši zils.
Vatēts nailona mētelis — „all weather coat". Piemērots šifona lakatiņš ..... tikai $51.00
kungam: moderns polo virskrekls, dažādās krāsās, vatēts nailona mētelis — „all weather coat", 200 cigaretes pēc jūsu izvēles ..... tikai $46.00
Abus saiņus apvienojot ..... tikai $85.00
Nosūtām, kā arvien, arī jūsu pašu sastādītos saiņus. Lūdzam pieprasīt mūsu jaunāko vasaras drānu paraugus.
P.S. Augšminētō kleitu varat pievienot katram jūsu pašu sastādītam drānu saiņim. Cena $16.50.
IMANTA parcel service
Mosekaeret 6 — 2880 Bagsvaerd
Copenhagen Denmark

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā
iepriekš pieteicoties pa tālr.
LE 5-5555, Toronto

1970. gada jaunie modeli
CHEVROLET CHEVELLE
CAMARO
OLDSMOBILE CHEVY II
APSKATĀMI MŪSU JAUNAJĀS SKATES TELPĀS.
Tagad izdevīgākais laiks iegādāties pagājušā gada automašīnas par pazeminātām cenām.
ROBERTSON MOTORS 1555 Danforth Ave., Toronto
Sazinieties ar mūsu firmas latviešu pārstāvi Hans PLAUDE Tel. HO 6-1131

JAUNĀKĀS

Žanis Zeņģis — Jūras v
pie klavierēm Vera Leinv
I — Jūras valdi. Pie pēd
Rudzu puķu vainadziņš.
nos es. Ruđeņa ziedi. B
dis. Sikie pirkstiņi. Zeltī
ietu. Nakts tik skumja.
Tautas dziesmas un deja
I — Likumdeja. Avu,
Dzied, māsiņa, skaistu
rais pāris. Vecīšu zve
Plakanais dancis. II — M
Es mācēju danci vest.
bumbals. Kur tu tec
Andžiņs. Man' bāliņi st
Junda .....
Lūk, rozes zied. Pie Bal
zne. Mežezers. Rudens
II—Tēvzemē runā. Aijā,
Kā linu druva sāka zied
LP 36 .....
Stāsti man, ak Ģetzema
Kristus krustam tuvojā
Tas, kas gaida. Adoramu
viena. Svētītie, nāciet.
nina Vaivode, kontralts
Kalvis .....
I — Kad mēs jauni bijām
puse. Kalnos. II — Jūras
nos ceļos. Jāņu laiva. J
man dzīvot. Iesim, puiši.
Stereo 1003
Brālīts māsu dancinājā
Saturā: Brālīts māsu da
stiņpolka, Meteniņš, Tū
tis, Zvejnieciņš, Gailītis
tu teci, gailīti? Brālītis
Tu sapnis esi .....
I — Driz tiksimies mēs,
Kavalieru gads; II — B
balāde, Maza maza meit
Latvian Music LP 32
I — Pēdējais plāvums,
ma, Māte, Nakts; II —
dzīte, Krauklītis, Man ie
tis.
Latvian Music LP 33
I — Laimīpai pavaicāju
driz pie Dieva. Mēs de
ozolīņu. Dzeltens mans
Put, vējiņi, nostājies,—L
riņa vidū, Kāzinieku de
Latvian Music LP 34
I — Lielais lācis, Minīk
II — Mežrozīte, Sulu la
putenī.
Latvian Music LP 35
I — Mēs visi sēdējām
Redz, kur jāja div' baj
Riga, Divatā ar sevi (u
mani nepazīsti, Kauli d
Ontario provincē
Pasta izdevumiem Kana
Pieprasāmā
491 College Stre

JAUNĀ
Z. Liepa — Gaismas sijāta
T. Zeltiņš — Antiņš debes
Latgaļu folklora .....
M. Bukšs — Francis Kem
Dieva kokle — Latv. relig
H. Sils — Tēlotāja māksl
E. Aistars — Evita, rom
J. Plaudis — Zemes ziedi.
A. Johansons — Visi Ri
Fr. Dziesma — Klusuma z
E. Dēliņš — 69 stundas
A. Spekke — Atmiņu bri
V. Pelēcis — Maleniešu
J. Akurāters — Aizlaika s
E. Spēks — Es rēdzēju j
Valdis — Staburaga bērn
T. Krūka — Tu debesis t
Archib. A. Lūsis — Jēzus
T. Kikauka — Putni, rom.
Latgaļu tautas dziesmas (t
Indr. Gubiņa — Rītdiena
H. Krauja — Ārdievas vas
B. Bičole — Ceļos, dzej.
Leonīds Slaucītājs — Sešos
Al. Tomsens — Cilvēcība
I. Grebzde — Tikai meite
G. Janovskis — Dziesma r
A. Dziļums — Vēja melde
A. Lindgrena — Pasaules
Leonīds Slaucītājs 70
LATVIJAI 1918—68 Br
A. Eglītis — Pēdējais moh
Dz. Zeberiņa — Kad es r
P. Aigars — Sārkanais vil
P. Aigars — Zaļie zīmeš
J. Sudrabiņš — Pēdējās
J. Miesnieks — Klaucēnu
K. Pētersons — Pasaule pā
T. Dangavs — Strandējuš
Ang. Gailīte — Rītausmā
I. Grebzde — Sērmūkšļu
Ing. Vīksna — Un gājiens
P. Jurevičs — Dzīve un
Edg. Dunsdorfs — Latvija
M. Valters — Atmiņas u
F. Donass — Politiskos
H. Vītols — Atmodināta
Dzintara gredzens, stāsti
A. Niedra — Varavīksna
A. Freināts — Dzimtene
I. Grebzde — Vai ābele z
I. Aukšķāps — Zinātnei
A. Dziļums — Celmini

Pasūtināšanai zvanīt
DV GR
491 College S

JAUNĀKĀS SKAŅU PLATES

Žanis Zentiņš — Jūras vaidi $5.50

pie klavierēm Vera Leinvebers

I — Jūras vaidi. Pie pēdējā pļāvuma. Mans namiņš. Dzimtene. Rudzu puķu vainadziņš. Jurka, puika. Madi ķēra. Bērnība. Brīnos es. Rudeņa ziedi. Balta bērza šūpolīte. II — Skatait, ļaudis. Sīkie pirkstiņi. Zeltītās lapas. Aizsmaržoja baltās ievas. Tā ietu. Nakts tik skumja. Aizejot. Meži šalc. Karavīri bēdājās.

Tautas dziesmas un dejas ..... Stereo $5.50

I — Līkumdeja. Āvu, āvu baltas kājas. Es uzkāpu kalniņā. Dzied, māsiņa, skaistu dziesmu. Dancot gāju ar meitām. Jautrais pāris. Ventiņu zvejnieku deju dziesma. Upe nesa ozoliņu. Plakanais dancis. II — Maģais dancis. Ziedēj' rozes, magonītes. Es mācēju dancī vest. Es bij' maza meitenīte. Ekusēze. Sarabumbals. Kur tu teci, gailīti manu? Sidrabiņa upi bridu. Andžiņš. Man' bāliņi stipri vīri.

Juņda $5.50

Lūk, rozes zied. Pie Baltijas jūras. Krīvu krīvs. Mirdzi kā zvaigzne. Mežezers. Rudens noskaņas. Mīlētāja dziesma. Varenība. II—Tēvzeme runā. Aijā. Jāņu laiva. Jūras spožums. Mēness nakts. Kā linu druva sāka ziedēt. Vecie tēvi. Kad mēs jauni bijām.

LP. 36 ..... $5.50

Stāsti man, ak Ģetzemane. Drūms klusē Ģetzemanes dārzs. Kad Kristus krustam tuvojas. Mans brāli, uz Golgātu nāc. Kas ir Tas, kas gaida. Adoramus Te, Christe. II—Vētras viļņos nav nevienа. Svētītie, nāciet. 91. psalms. Mieru atstāju. Izpilda Antonina Vaivode, kontralts.

Kalvis $6.00

I — Kad mēs jauni bijām. Krīvu krīvs. Nogrimusi pilsēta. Dzimtā puse. Kalnos. II — Jūras dziesma. Biķeris miroņu salā. Smilšainos ceļos. Jāņu laiva. Jāņu laiks. Aiz upītes sētiņā. Kas kaitēja man dzīvot. Iesim, puiši, lūkoties. Sniga sniegi, putināja.

Stereo 1003

Brālītis māsu dancināja $7.00

Saturā: Brālītis māsu dancināja, Pērkonītis, Mugurdancis, Plaukstiņpolka, Metieniņš, Tūdalip, tagadiņ, Sudmalipas. II — Ritenītis, Zvejniecinš, Gailītis un vistiņa, Māte teica Jancīšam, Kur tu teci, gailīti? Brālītis un māsiņa un Gatves deja.

Stereo 1003

Tu sapnis esi $7.00

I — Drīz tiksimies mēs, Tu sapnis esi, Aizejošam, Aksta dziesma, Kavalieļu gads; II — Brūnacīte, Pa to ceļu, Ritos, Vermlandes balāde, Maza maza meitenīt.

Latvian Music LP 32 ..... $5.50

I — Pēdējais pļāvums, Lietutiņš līst, Diena beidzas, Šūpuļdziesma, Māte, Naktš; II — Mazs bij tēva novadiņš, Zaļas birzes audzīte, Krauklītis, Man ievipa, Sprigulīši, Lauku kāzas, Zilās naktis.

Latvian Music LP 33 ..... $5.50

I — Laimīpai pavaicāju, Kur meitiņas godam auga, Ej, saulīte, driz pie Dieva, Mēs devipi bāleliņi, Kas tur kliedza, Upe nesa ozoliņu, Dzeltens mans kumeliņš; II — Jauni puiši danci veda, Put, vējiņi, nostājies, Lieli viri, mazi viri, Dancija māsiņa plāniņa vidū, Kāzinieku deja, Skataities, jauni laudis, Rucavietis.

Latvian Music LP 34 ..... $5.50

I — Lielais lācis, Minikleitiņa, Naktis, Kokteilis, Baltijas jūra; II — Mežrozīte, Sulu laikā, Ābeles zied, Es jums teikšu, Sniegputenī.

Latvian Music LP 35 ..... $5.50

I — Mēs visi sēdējām kokos, Jumi jumi, Cietumnieka dziesma, Redz, kur jāja div' bajāri, Kādu pie sevis, Parkā; II — Senā Rīga, Divatā ar sevi (uz īsumta) 25 kronas (5 dolari), Tu vairs mani nepazisti, Kauli deg, Vilciena.

Ontario provincē dzīvojošiem jāpieskaita 5% PST.
Pasta izdevumiem Kanadā jāpieskaita 50 centi, 75 c uz ASV.

Pieprasāmas DV GRĀMATNICĀ
491 College Street, Toronto 174, Ont. Canada.

PASŪTINIET SAVIEM PIEDERĪGIEM UN PAZIŅĀM

KUNGU UZVALKU DRĀNAS! Cenas ASV dolaros

V/l dažādu krāsu angļu vai dāņu ķemdzijas drāna, $7.60 metrā, svars 700 gr. Komplekts: 3,25 m. drānas un visi drēbnieka piederumi, kopīgais svars apm. 3.3 kg 48.50

L/a — ļoti labas kvalitātes drāna, ar visiem drēbnieka pied. 51.75

H/t — labas kvalitātes angļu ķemdzijas audums (zīmogots) $10.50 metrā, ar visiem piederumiem 58.50

H/l — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas audums dažādās krāsās, $11.90 metrā, ar visiem pied, Svars 3,5 kg. 62.45

KUNGU MĒTEĻU DRĀNAS

K — izcilas kvalitātes vilnas audums, visās krāsās, metrs — $8.60, ar visiem piederumiem. Komplekts: 2,75 m. 48.70

K/l — izcilas kvalitātes melns un citas krāsas angļu mēteļu audums $9.90 metrā, ar piederumiem 52.20

FF/k — visaugstākās kvalitātes angļu dažādu krāsu mēteļu drāna ar visiem piederumiem 60.20

DĀMU MĒTEĻU DRĀNAS

D/l—izcilas kvalitātes angļu mēteļu drāna: $9.90 metrā. Komplekts: 2.75 m drānas un visi drēbnieka piederumi 60.95

FF/d — visaugstākās kvalitātes vilnas dažādu krāsu dāmu mēteļu drāna: $12.90 metrā, ar visiem piederumiem 68.95

DĀMU KOSTĪMU DRĀNAS

D/a — modernās pastelkrāsas dāmu kostīmu drāna, $4.95 metrā. Komplekts: 2.50 m drānas, ar visiem piederumiem 29.65

D/f — angļu vai dāņu ķemdzijas audums dāmu kostīmiem, izilas kvalitātes $10.50 metrā, ar visiem piederumiem 43.15

F/fd — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas drānas dāmu kostīmiem: $11.90 metrā, ar visiem piederumiem 47.15

Saiņa cenā ieskaitīts viss, jāpieskaita 8% Kanadas valūtā!

Sainīšu nodaļa

DVG RĀMATNĪCA
491 College St., Toronto 4, Ont.

Izdevēji —

MĒS IZDARĀM SALIKUMA DARBUS
GRĀMATĀM
ŽURNĀLIEM
Iespiešanai ofseta tehnikā

ĀTRS DARBA IZPILDĪJUMS. MĒRENAS CENAS.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
491 College St., Toronto 174, Ont.
Canada.
TEL.: 921-7121 (Code 416)

VALUDE
LATVISKAS ROTAS
DIMANTI — PULKSTEŅI
Zeltkalis
Aldonas KIVLENIEKS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W. Toronto 4 Ont., tālr. 533-2837.

2. maijā, pl. 8 vak. DV namā — 125 Broadview Ave.
DV TORONTO

GADSKĀRTĒJĀ MAIJA BALLE

Maija karalienes vēlēšana. Programmu sniegs M. Pavasars un J. Krūmiņš.
Spēlēs H. ARRO deju kapella.

BUFETE

Ieeja $2.50, jauniešiem $1.50

Apmeklēt lūdz DV Toronto nodaļas valde

LAIKRAKSTA
LATVIJA
AMERIKA

ATSEVIŠĶI NUMURI PĒRKAMI TORONTO

Broadview Delicatessen
165 Danforth Ave.

Baliant Newspaper
272 Spadina Ave.

Esto Meat Products
691 Mt. Pleasant Rd.

Lidums Meat
333 Roncesvalles Ave.

Lotus Florists
762 Bathurst St.

Parkway Delicatessen
731 Broadview Ave.

Pavasars Delicatessen
931 Roncesvalles Ave.

Pokos Meat
376 College St.

Venus Florists
221 Roncesvalles Ave.

West Ark — Gift Shop
2282 Bloor St. W.
HAMILTONĀ

O. Andersons
120 Barton St. E.

26 Market St.
Northland Grocery

DĀVANU SAIŅI

uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju Savienību.

Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 33 mārciņām.
Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.

Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus līdz 17¾ mārc netto. Šie saiņīši ir pilnīgi apdrošināti.

Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas mantas piemērotas sainīšiem.

Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet savus pasūtinājumus un sainīšus ar ekspresu vai pastu mums tālākai nosūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūsu paziņojuma saņemšanas. Lietuviešu uzņēmums

BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Avenue, Toronto 3, Ont.
Tel. 531-3098

Kanadas DAUGAVAS VANAGU nams
125 Broadview Ave., Toronto 250. tel. 465-5225
Piedāvā banketzāli sarīkojumiem, iesvētībām, kristībām, dzimšanas dienu jubilejām par jaunām cenām.
Pieprasiet telefoniski 465—5225

„Jautrais Ods"
DAUGAVAS VANAGU KLUBS
JŪS GAIDA CIEMOS
Atvērts no pirmdienas līdz ceturtdienai
no plkst. 4 — 12. naktī. Piektdienās un sestdienās atvērts no plkst. 12 dienā.
Uz redzēšanos JAUTRAJĀ ODĀ!

DOKUMENTU UN ATMIŅU KRĀJUMA

LATVIEŠU KARAVĪRS OTRA PASAULES KARA LAIKĀ

Osvalda Freivalda un kapt. L. k. o. k. O. Cauniņa redakcijā
1. GRĀMATA

PAR LATVIJAS ARMIJAS IZNĪCINĀŠANU

izņākusi.

Grāmatai 304 lpp. un 90 illustrāciju. Tanī pieminētas 1.190 personas, to starpā 710 latviešu virsnieki — boļševiku upuri.

Cena DM 28,—; ASV $7,70; Kan. $8,30; A $7,30; £3.4.0; Zv. kr. 40,—.

Grāmata pasūtināma: DV ģenerālsekretāram A. Bērziņam, 44, Münster/W, Grevenerstr. 69.

DAUGAVAS VANAGU Centrālā valde

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Z. Liepa — Gaismas sijātājs, dzejoļi	$4.00
T. Zeltiņš — Antiņš debesīs meklē latviešus, rom.	$5.80
Latgaļu folklora	$7.00
M. Bukšs — Francis Kemps	$7.00
Dieva kokle — Latv. reliģ. dzejas antoloģija	$8.00
H. Sils — Tēlotāja māksla un vārds	$6.00
E. Aistars — Evita, rom.	$4.80
J. Plaudis — Zemes ziedi, rom.	$5.50
A. Johansons — Visi Rīgas nami skan	$5.50
Fr. Dziesma — Klusuma zvaigznes, dz.	$3.50
E. Dēliņš — 69 stundas	$6.10
A. Spekke — Atmiņu brīži	$12.00
V. Pelēcis — Maleniešа pasaule II	$5.80
J. Akurāters — Aizlaika straumes	$5.50
E. Spēks — Es redzēju jūriņā	$5.30
Valdis — Staburaga bērni	$3.80
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās	$3.50
Archib. A. Lūsis — Jēzus līdzības un mūsu laikmets	$2.80
T. Ķikauka — Putni, rom.	$4.20
Latgaļu tautas dziesmas (notis)	$5.50
Indr. Gubiņa — Rītdiena neskaitās	$4.00
H. Krauja — Ardievas vasarai, dzej.	$4.00
B. Bičole — Ceļos, dzej.	$4.50
Leonīds Slaucītājs — Sešos kontinentos	$8.00
Al. Tomsens — Cilvēcības vārdā	$8.50
I. Grebzde — Tikai meitene, jaunatn. rom.	$4.50
G. Janovskis — Dziesma mežam, rom.	$4.80
A. Dziļums — Vēja melderis, rom.	$5.80
A. Lindgrēna — Pasaules labākais Karlsons	$4.00
Leonīds Slaucītājs !70	$2.20
LATVIJAI 1918—68 Brīvās pasaules latv. mežkopju izd.	$10.00
A. Eglītis — Pēdējais mohikānis, stāsti	$7.50
Dz. Zeberiņa — Kad es maza biju	$6.00
P. Aigars — Sarkanais vilciens (4 valodās)	$2.25
P. Aigars — Zaļie zīmeņi. dzej.	$2.00
J. Sudrabiņš — Pēdējās dienas Kurzemē, atm.	$3.80
J. Miesnieks — Klaucēnu kundzes meita, rom.	$5.80
K. Pētersons — Pasaule paveras, cel. apr.	$10.00
T. Dangavs — Strandējušo sala, stāsti	$5.90
Ang. Gailīte — Rītausma	$4.00
I. Grebzde — Sērmūkšļu pagasta laudis	$3.20
Ing. Vīksna — Un gājiens neapstājas, dzej.	$4.20
P. Jurevičs — Dzīve un liktenis, refleksijas	$4.20
Edg. Dunsdorfs — Latvijas vēstures atlants	$4.50
M. Valters — Atmiņas un sapņi I d.	$9.50
F. Donass — Politiskos krustceļos	$4.00
H. Vītols — Atmodinātas atbalsis	$7.50
Dzintara gredzens, stāsti mīlai	$6.80
A. Niedra — Varavīksna pār Rīgu, rom.	$4.80
A. Freināts — Dzimtenes ārēs, stāsti	$4.50
I. Grebzde — Vai ābele ziedēja?, rom.	$5.50
J. Aukšķāps — Zinātnei un tēvijai	$4.50
A. Dziļums — Celminieki, rom.	$5.80

Pasūtīšanai zvaniet Tālr. 921-7121

DV GRĀMATNĪCĀ
491 College Street, Toronto 174, Ont. Canada.

A. EGLĪTIS — TV RENTAL
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
TELEPHONE 924-1408 • 467 SHERBOURNE STREET, TORONTO 5, ONTARIO
RŪPIGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

KAS? KUR? KO? TORONTO

OLD COUNTRY DELICATESSEN
2800 DUNDAS ST. WEST, PIE KEELE, TĀLR. 769-8640
Emilija un Georgs DUMPE

ALFRED **STIKUTS** REALTOR
A. STIKUTS, FRI.
Diplomēts Kanadas Realteru Institūta biedrs
65 Marlee Av. Toronto, 789-3361
1363 Wilson Ave., Downsview, 248-6161
1851 Lawrence Ave. E. Scarboro, 752-1770

BROADVIEW DELIKATESU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview)
Tel.: HO 5-9905. ***Ausma Miķelsons***

EXPRESS T.V. SERVICE
HI-FI un TV DARBNĪCA, tālr. 769-6732
no plkst. 9 — pl. 9 vak.

A. Kristapsona gaļas un gaļas izstrādājumu veikals
1095 Queen Street East, Toronto, tālr. 466-5152

PAVASARA LE 1-7353
delikatešu veikals un konditoreja
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

KRĀSU UN MELNBALTAS FILMAS
attīstīšana ■ palielinājumi ■ dūplikāti ■ citi darbi ■ izcilas kvalitāte ■ atlaide
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 363-6486

Jauns 1970. gadā
Labākā dāvana sūtīšanai uz
LATVIJU
SPECIĀLI RUBĻU CERTIFIKĀTI LIELĀKĀ VĒRTĪBĀ ZEMAS CENAS

Jūsu piederīgie var izvēlēties Vneshposyltorg ārzemju valūtas veikalos vislabākās kvalitātes preces. Piemēram:

Ledusskapji, sākot ar $55.00	— $117.00
TV aparāti $75.24	— 93.72
Dāmu aitādas kažoks	30.00
Kungu vilnas uzvalks	24.00
Dāmu garie zābaki ar oderi	10.00
Kungu garie zābaki ar oderi	10.00

Pieprasiet mūsu jaunāko cenrādi ar pilnīgu informāciju.
VIENKĀRŠI un ĀTRI
Speciālajiem rubļu certifikātiem nav īpašnieka vārda, tos var izmantot ikkatrs, katrā laikā un katrā vietā. Piegāde 3—4 nedēļu laikā.
KĀ PASŪTĪNĀT:
Jūs varat pasūtināt zināmu skaitu speciālo rubļu certifikātu par $2.13 gabalā. Šī maksa ir galīga un nekādu citu nodevu nav. Varat sūtīt mums apaļu summu dolaros un mēs paši to pārvērtīsim rubļu certifikātos. Pilnīga garantija.
Mums ir 20 gadu darba pieredze un vairāki tūkstoši apmierinātu klientu. Mēs garantējam, ka arī jūs būsit apmierināti ar mūsu
GODĪGO un ĀTRO PAKALPOJUMU.
PASŪTINIET TAGAD TIKAI

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street
NEW YORK, N. Y. 10010

Pieprasiet mūsu jauno bezmaksas cenrādi.
Mēs pieņemam pasūtinājumus automašīnām un dzīvokļiem.

IEPRIECINIET SAVUS RADUS, PIEDERĪGOS UN PAZIŅAS

PARAUGSAIŅI Cenas ASV dolaros

2 — 2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīss, 2,5 kg baltie kviešu milti, 40 cigaretes, brutto 10 kg 21.40

6 — 9 kg mannā vai baltie kviešu milti (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cig. bruto 10 kg. 18.90

8 — 19 kg milti vai mannā (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 20 kg. 25.20

11 — 0,5 kg sviesta, 1 kg tauki, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolādes, 80 cigaretes, brutto 5 kg. 26.45

12 — iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg 41.40

13 — 2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 300 gr šokolādes, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 100 cigaretes, brutto 10 kg 41.35

14 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 71.50

15 — 2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta karbonāde, 1 kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr kakao, 100 cig., 225 gr karameles, bruto 10 kg 41.70

16 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 72.40

19 — 9 kg milti, 6 kg cukurs, 4 kg rīsi, brutto 20 kg 29.15

20 — 1 kg sviests, 1 kg rīsi, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēta karbonāde, 0.5 kg pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 gr medus, 60 cigaretes, bruto 10 kg 33.90

21 — iepriekšējais sainis dubult. — 200 cigaretes, 20 kg 58.50

22 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Neskafē", 300 gr šokolāde, 225 gr šokolādes karameles, 500 gr biskvīti vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 svecītes 25.50

23 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais dubultots 38.80

24 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg sviests, 1 kg rīsi, 1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg dūmdesa, 500 gr. pupiņu kafija, 454 gr kakao, 370 gr biskvīti, 100 gr tēja, 340 gr. rozīnes, 200 gr šokolāde, 227 gr karameles, 20 svecītes un 60 cigaretes 32.90

25 Iepriekšējais sainis dubultots, klāt 500 gr riekstu kodolu 55.50

31 — 9 kg baltie „American" kviešu milti, bidelēti; 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 mārc. kakao, 1 kg pupiņu kafijas, 1 kg žāv. augļu, 2 kg manna, 1 kg rīsu, 225 gr. šokolādes karameļu, 200 cigarešu 42.40

33 — 18,5 kg cukura, mannas vai rīsu (no katras preces tik, cik vēlaties, vai arī tikai viena prece) — 41 mārc. 27.40

46 — 5 kg milti, 3 kg cukurs, 2 kg rīsi, 2 kg makaroni, 1 kg rozīnes, 250/300 gr raugs, sausais, 1,5 kg piena pulveris, 1 kg sviests, 500 gr siers, 1 kg žāv. augļi, 210/300 gr pudiņa pulveris, 320/400 gr zupas koncentrāts, 200 gr pipari, 200 gr lauru lapas, 50 gr vaniļas cukurs — 38 mārc. 39.50

Saiņa cenā ieskaitīts viss, jāpieskaita 8% Kanadas valūtai.

DV GRĀMATNICAS,
491 College Street, Toronto 174, Ontario,
— sainīšu nodaļa atvērta ik dienas no pl. 8.30 — 5 p.p. sestdienās no 8.30 — 2 p.p.

†

Pēkšņi no mums šķīrās mūsu mīļais vīrs, tēvs, brālis un vectētiņš

Jānis Lucs

Dzimis 1895. gada 9. aprīlī Omuļu pagastā,
miris 1970. gada 28. aprīlī Toronto.

Ja ar Tev svešumā jāaiziet bij
Uz lielo un pēdējo dusu,
Tak mūžības saņņi Dievs ieaudis
Tev dzimtenes mirdzumu klusu.

Dziļās sērās
PIEDERĪGIE

Brežņevs neslēpj savas vadonības tieksmes

Pad. savienības komūnistu partijas vadītājs Brežņevs Ļeņina 100. dzimšanas dienas atceres gadījumā aicināja atjaunot komūnistisko vienību valstī un visā komūnistiskajā psaulē. Kremļa rīkotajās svinībās piedalījās vairums pasaules vadošo komūnistu, tāpat Maskavas politbirojs, ieskaitot „slimos" biedrus.

Brežņevs cītīgi slavināja Ļeņina nopelnus komūnistiskās pasaules radīšanā, mijot slavinājumus ar atgādinājumu pašu mājas komūnistu vadoņiem „nepievērt acis pret pašu kļūdām". Piezīmējot, ka partijas 24. kongress notiks vēl šai gadā, Brežņevs minēja jauno piecgadi, kad jāpieņem jauni lēmumi, lai noteiktu padomju saimniecības attīstības veidus. Ņujorkas „Times", sniedzot šo ziņu no Maskavas, piebildis, ka Brežņevs, liekas, domājis ne vien jaunu saimniecisku politiku, bet arī personāla maiņu Kremļa vadībā, par ko jau pastāvēja dažādi minējumi aizvadītajās nedēļās.

11 vīru politbirojs bija sanācis kopā pirmo reizi kopš pērngada 7. novembra boļševiku revolūcijas svētkiem. Brežņeva runa šoreiz ilga 3 stundas un bija piebārstīta ar daudziem Ļeņina citātiem, kuriem jāattaisno pašreizējā Pad. savienības politika. Pēc Brežņeva atziņuma, Pad. savienība bijusi vienīgā, kas iedzīvinājusi Ļeņina idejas, kamēr sarkanā Ķīna un dažas komūnistiskas valstis Austrumeiropā, atdaloties no Maskavas politikas, šīs idejas sakropļojušas. Kaut Brežņeva runā izpaudās stingra Ķīnas kritizēšana, viņa bargākie vārdi tomēr bija veltīti Rietumiem, apzīmēdami moderno kapitālismu par „necilvēcīgu sistēmu".

Ar Ļeņina milzu attēlu aizmugurē Brežņevs Kremlī divu dienu svinībās atkārtoti aicināja uz komūnistiskās pasaules „iecementētu vienību", lai sakautu imperiālistus un ievestu pasaulē komūnismu. „Nožēlojami, ka dažos gadījumos sadarbība ar sociālistiskajām valstīm ir pārtraukta," sacīja Brežņevs, norādot uz sarkanās Ķīnas attieksmēm ar sociālistiskajām valstīm. „Šī situācija ir Ļeņina principu rupjš pārkāpums." Ap 6000 biedru lielā partijas auditorija šiem Kremļa diktātora vārdiem sirsnīgi aplaudēja, vēsi atturoties vienīgi Rumānijas prezidentam un partijas vadītājam Čaušesku un ziemeļvietnamietim Leduenam. Sarkanā Ķīna un Albānija bija vienīgās komūnistiskās valstis, kuru pārstāvji iztrūka šai sanāksmē. Toties Pekingas lielie laikraksti vērsās pret Pad. savienību ar paša Ļeņina vārdiem, apsūdzot to atomieroču draudos, militārismā, citu tautu apspiešanā, agresijā, laupīšanā, verdzināšanā, kolaborācijā, šovinismā, jaunkoloniālismā, vājprātībā, plītēšanā u.t. t.

Pēc Ņujorkas „Times" speciālkorespondenta ziņām no Maskavas, vislielākā plītēšana galvaspilsētā notikusi tieši Ļeņina 100. dzimšanas dienas svinībās, kad Maskavā iztukšoti visi alkoholisko dzērienu veikali; aptrūkstot dzērienu pudelēm, vodka pārdota tieši no mucām, iepildot to pircēju traukā līdzīgi petrolejai, par spīti propagandai, ka īsts komūnists nedrīkst Ļeņina dienā parādīties piežūpojies.. Tādā uzlabotā svētku sajūsmā ļaudis stāvējuši garā rindā pēc ieejas kartēm Ļeņina mauzolejā, kurā lielais komūnistu elks guļ iebalzamēts stikla šķirstā, tērpts tumšā uzvalkā un baltā kreklā ar melnu kaklasaiti.

Vai kults ap Ļeņina pīšļiem spēs novērst nesaskaņas Kremlī? Amerikāņu žurnāls „Time" izsakās, ka pirmās pazīmes par nesaskaņām Kremlī jau parādījušās pēc Brežņeva slepenās runas partijas centrālkomitejā, pagājušā gada septembrī, kur viņš kritizējis valsts saimniecisko stāvokli, kas bija arī oficiālais Chruščova padzīšanas iemesls. Taču pašreizējās nesaskaņas Kremlī vēl tur visai lielā slepenībā. Kāds angļu sovjetologs piezīmējis: „Ja suņi zem segas kaujas, kustas tikai pati sega, bet nevienu nezina, kurš kuram kož."

Ķinieši izšāvuši savu pirmo satelītu

Aprīļa pēdējās dienās pasaules prese ziņoja, ka sarkanā Ķīna ievadījusi zemes orbitā savu pirmo satelītu. Pekinga to paziņoja 24. aprīlī, kam sekoja plaši tautas svētki. Sarkanā Ķīna pēc ASV, Pad. savienības, Francijas un Japānas tagad kļuvusi par piekto valsti „satelītu klubā". Japāņi savu 24 mārciņas smago satelītu ievirzīja orbitā šāgada februārī, ļaudz mazāku nekā tagad ķinieši.

Kamēr ASV presē šis notikums aprakstīts kā jauns ķiniešu sasniegums izplatījuma iekaļošanā, Pad. savienības laikraksti to atzīmējuši tikai pāris rindiņās, bet Čechoslovakija, Ungārija un Bulgārija — nemaz. Pārējās pasaules galvaspilsētās notikums atspoguļojies ziņojumos no nopietnām bažām līdz atturīgiem apsveikumiem.

ASV jau sen gaidīja sarkanās Ķīnas satelītu, tādēļ par tā parādīšanos nejūtas pārsteigtas. Šis ķiniešu sasniegums nācis istajā brīdī — tieši pirms 29. aprīļa, kad ASV tautas vietnieku nams sāka apspriest Niksona valdības plānoto aizsardzības sistēmas paplašināšanu. Šī pagaidām tikai 2 vietās no paredzētajām 12 iedzīvinātā plāna nolūks ir aizsargāt Ziemeļameriku pret iespējamiem ķiniešu atomuzbrukumiem. Pirmās divas aizsardzības vietas izveidos 1975. gadā.

ASV militārās aprindas vērtē, ka ķiniešiem 1975. gadā varētu jau būt 10 — 25 starpkontinentālās raķetes. Pieņem, ka 24. aprīlī izšautais ķiniešu satelīts - raķete varētu būt vidēja tipa, kas vairāk dara nemieru Maskavai nekā Vašingtonai. Katra raķete, kuŗa spēj ievirzīt satelītu zemes orbitā, spēj nest mazāku atomlādiņu 5000 jūdžu tālumā. ASV izplatījuma centra administrātors Dr. Tomass Peine izteicies, ka sarkanās Ķīnas satelīta izšaušana nozīmē lielu dramatisku demonstrējumu pasaules priekšā, par spīti daudzajām Ķīnas iekšējām problēmām.

Pieņem, ka ķiniešu panākums ietekmēs arī ASV un Pad. savienības sarunas par stratēģisko ieroču kontroli, kuŗas pašreiz notiek Austrijas galvaspilsētā Vīnē. Ķīnas satelīts nozīmē, ka arī Pekingas komūnistiem tagad ir savs atombumbas transportēšanas līdzeklis, un šis fakts var ļoti lielā mērā apdraudēt sarunas Vīnē par iespējamo atomieroču „iesaldēšanu" vai pat samazināšanu.

Kaut Ķīnas komūnistu panākums maz pieminēts Pad. savienības laikrakstos un radioraidījumos, Maskavā par to jau dzirdamas stipri satrauktas balsis, un gandrīz visi par to runā. „Tas nav pats satelīts, kas dara mums rūpes, bet gan raķete, kuŗa to ievirzījusi lidojumā ap zemi," saka Maskavā. „Ja ķinieši tagad sviež gaisā savu sputniku, pēc pieciem gadiem viņi spēs virs Maskavas uzsviest savas eksplozīvās raķetes."

Domā, ka sarkanās Ķīnas satelīta „tēvs" ir tagad 60 gadu vecais atomzinātnieks Dr. Tsinhsusens, kuŗš dzimis Šanghajā un studējis ASV. Otra pasaules kara laikā šis ķiniešu zinātnieks veica raķešu pētīšanas darbus ASV valdībai, un viņam piešķirta pulkveža dienesta pakāpe. Pēc kara viņš vadīja zinātnieku vienību, kuŗai bija uzticēti vācu raķešprogrammas paplašināšanas izmēģinājumi. Ķiniešu zinātnieks iekļuva nepatikšanās 1950. gadā, kad ASV slepenais dienests atklāja raķešu pētījumu materiālus un dokumentus, kuŗus viņš mēģināja pārsūtīt uz Šanghaju. ASV drošības iestādes sākumā vēlējās viņu deportēt, taču nodomu mainīja, jo ķiniešu zinātnieks zināja par daudz, lai viņu izlaistu no ASV. Beidzot 1955. gadā viņam tomēr atļāva atgriezties sarkanajā Ķīnā.

„Sarkanā kaķa" lēciens nav izdevies

Pēdējās ziņas vēsti, ka Trinidades un Tobago galvaspilsētā Port of Spain nemieri, kuŗi uzliesmoja aprīļa pēdējās dienās, tagad apklusināt. Policija vēl pārbauda satiksmes līdzekļus, meklējot ieročus un degbumbas, kuŗas lietoja nemieros, nogalinot arī cilvēkus.

Armijas galvenajā mītnē dumpis beidzās, kad nemierniekus piespieda atbrīvot 30 ķīlniekus un atdot ieročus. Pie Erika Viljama ministru kabineta nodibināta īpaša militāra izmeklēšanas komisija, kuŗa vadīs izklaušināšanu un rezultātus paziņos valdībai 72 stundu laikā. Policijas komisārs Tonijs Meijs ziņojis, ka 720 vīru lielā salu armija klausa jaunā autoritātīvā komandiera pulkveža Jofres Sereti pavēlēm un pārvalda situāciju. Teterona līča bazē stāvoklis gandrīz normāls.

Trinidadē un Tobago nemieri apslāpēti un visumā atjaunojies normāls stāvoklis, ko liecina arī reportieŗu aizbraukšana no abām salām, meklējot interesantāku notikumu vietu Haiti salā. Tās ūdeņus jau atstājuši 3 dumpinieku krasta apsardzības kuģi, kuŗi apšaudīja lielgabaliem Haiti galvaspilsētu. Šie kuģi tagad parādījušies ASV jūras bazes tuvumā Guantanamo līcī, un to apkalpe lūgusi patvēruma tiesības. Haitiešu jūrniekus ar eskortu pavadīs uz Portoriko, kur jautājumu izlems.

Haiti, laiku bijusi no ārpasaules nošlēgta, atkal atvērusi savu galvaspilsētas lidlauku starptautiskai satiksmei. Air France sabiedrības lidmašīnas jau atsākušas lidojumus uz Miami.

Haiti prezidents Frāns Devaljē pieprasījis trīs krasta aizsardzības kuģu dumpīgajām apkalpēm atgādāt kuģus atpakaļ. Prezidents radioraidījumā izteicies, ka galvaspilsētas apšaudīšanu, kuŗu izdarījuši dumpīgās kuģu apkalpes, bijusi daļa no komūnistu sazvērestības plāna prezidenta varas atņemšanai.

„Dziedās latvis, dziedās krievs . . ."

Kad šovasar Toronto sāksies latviešu 5. dziesmu svētki, no Maple Leaf arēnas, kur 4. jūlijā notiks kopkoŗu koncerts, vēl nebūs izzudusi krievu karavīru zābaku trāna smaka, jo tai pašā arēnā būs jau dziedājis un dejojis sarkanarmiešu ansamblis, kuŗa viesošanās Toronto paredzēta jūnijā.

Aprīlī sarkanarmiešu dziesmu un deju ansamblis jau uzstājās Anglijas galvaspilsētā Londonā, apmēram 100 vīru sastāvā. Uz ASV sarkanarmiešiem ceļš ir slēgts, taču Anglijā un Kanadā tie var brīvi viesoties, kas noticis jau arī agrāk.

Nesenā viesošanās Londonā sarkanarmiešiem šoreiz neizvērtās tik sirsnīga kā citur, jo viesizrāžu laikā Pad. savienības apspiesto tautu piederīgie visu nedēļu rīkoja pretkomūnistiskas demonstrācijas, pievēršot arī angļu preses un televīzijas uzmanību. Padomju diplomāti, kuŗi vēlējās ierasties pirmizrādē, bija spiesti lietot sētas durvis, lai teātra ēkas priekšā nebūtu jādzird demonstrantu kodīgās piezīmes un jāredz viņu nestie plakāti, kuŗos prasīta brīvība apspiestajām tautām un atgādināts, ka to iznīcinājusi sarkanarmija, kā bija lasāms arī skrejlapās. Čechu jaunieši to bija parādījuši vēl uzskatāmākā veidā, novietojot uz teātŗa kāpnēm šķirstu ar uzrakstu „Sarkanarmija — brīvības slepkava", no kuŗa izkāpa jaunava čechu tērpā, ar uzrakstu pāri krūtīm „Brīvība nemirst nekad", izpelnoties arī laikrakstu un televizijas reportieŗu uzmanību. Demonstrācijas aprakstī ar fotoattēliem parādījās vairākos angļu laikrakstos.

Demonstrācijās Londonā piedalījās arī latvieši, savos plakātos vērsot uzmanību uz brīvības iznīcināšanu Baltijas valstīs.

Pentagons demostrē krievu atomieroču iedarbi

Pentagons 23. aprīlī demonstrēja filmu, kuŗa pēdējo divu gadu laikā uzņemta no ASV kuģiem un lidmašīnām Pacifikā, laikā, kad Pad. savienība izmēģināja savas daudzlādiņu eksplozīvās raķetes. Žurnālisti uz ekrāna vispirms redzēja trīs līkumotas dūmu svītras zilajās debesīs, bet pēc dažām sekundēm parādījās spīdošs ķermenis, pakāpeniski kļūdams gaišāks un sadalošies atsevišķos trīsstūraiņos veidojumos.

ASV aizsardzības ministrija norādīja, ka šis ir veids, kādā Pad. savienības daudzlādiņu eksplozīvās raķetes parādītos, ja tās tuvotos kādam mērķim ASV. Aizsardzības ministrs Lērds brīdināja, ka Pad. savienības raķešu lidojums tā aplēsts, ka to lādiņi spētu iznīcināt ASV gaisa spēku starpkontinentālās atomraķešu (Minuteman) izšaušanas ierīces. Šis potenciālais drauds ir galvenais attaisnojums prezidenta Niksona valdībai izveidot pretraķešu aizsardzības (ABM) sistēmu ASV, lai pasargātu savas atomraķešu novietošanas un izšaušanas bazes.

Filma skaidri parādīja Pad. savienības trīskārtēji eksplodējošo atomraķešu ievirzīšanos zemes atmosfairā. Pentagona referents žurnālistiem paskaidroja, ka amerikāņu ABM sistēmas aizsardzības raķetes uztvertu šādus padomju atomlādiņus 40.000 pēdu augstumā, iekām nesējraķetes atbrīvo savu nāves kravu. Taču Pad. savienības trīskārtēji eksplozīvās raķetes nekādā ziņā nav pielīdzināmas daudzšāviņu raķetēm, kuŗas ASV paredzējušas attīstīt savās Minuteman izšaušanas vietās. Pad. savienība vēl nav spējīga vadīt ikvienu individuālo eksplozīvo raķeti uz noteiktu mērķi.

Vai ap gadsimta maiņu Pad. savienībā būs demokratija?

Ņujorkas žurnālā „Life" publicēts Dienvidslavijas filozofa Milovana Djilasa raksts, ka Pad. savienībā nākošo 30 gadu laikā izveidosies demokratija. „Mainīsies tās saimnieciskās un sociālās attieksmes ar Rietumiem, tās valdība un partijas struktūra," raksta atstādinātais Dienvidslavijas vicepreziderts un kādreiz paredzētais prezidenta Tito pēcnieks. „Neviens šodien īsti netic komūnismam," atzīst Djilass. „Kad mēs runājam par komūnismu, mēs domājam par fantomu. Vecais komūnisms ir beigts, no tā palikusi tikai struktūra." Djilass norāda uz pieaugošo padomju hierarchijas varu un intelektuāļu opoziciju, kuŗu vada krievu rakstnieks Aleksandrs Solžeņicins, grāmatas „Viena diena Ivana Denisoviča dzīvē" autors.

Milovans Djilass, kas pavadījis vairāk nekā trešo daļu mūža cietumā par centieniem reformēt komūnismu un tagad ir 58 gadus vecs, brīdina, ka 20 gados ķinieši spēs nomest ūdeņraža bumbu uz ikvienas padomijas pilsētas. „Pad. savienībai tāpēc turpmāk vajadzēs atrisināt savas problēmas ar Rietumiem, jo tā nevar atļauties divus ienaidniekus," uzsver Djilass.

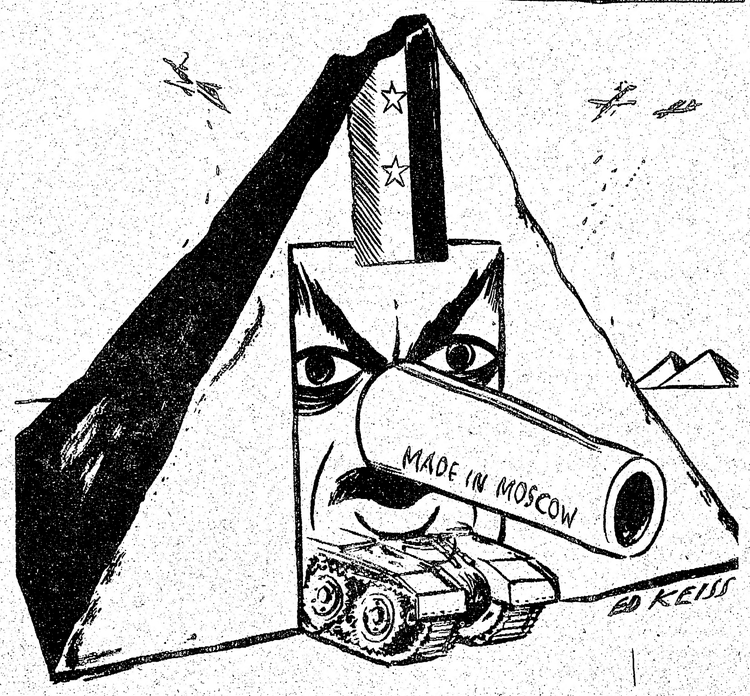

Jaunā Ēģiptes piramida ar nepabeigtu smaili (Bībelē rakstīts, ka piramidu smailes jāpabeidz, kad pasaulē iestāsies miers). Ed. Keiša karikatūra

AKTUĀLAIS KATRĀDĀ

★ Parlamentā iesniegts likumprojekts, kuŗa mērķis aizsargāt pircējus, kas iegādājas uz nomaksu televizorus, saldētājus, putekļu sūcējus u.c. mantas no ceļojošiem pārdevējiem vai vienpersonas uzņēmumiem, parakstot pārādzīmi. Daži no šiem uzņēmējiem pārādzīmes pārdod finanču sabiedrībām, kas saskaņā ar pašreizējiem noteikumiem tiesīgi pieprasīt parāda nokārtojumu pat tādā gadījumā, kad pārdevējs starplaikā „nobankrotējis" un iepirkto preci nav piegādājis. Jaunie noteikumi paredz pircēja tiesības šādos gadījumos sekmīgi savu viedokli aizstāvēt tiesā un domāti arī finanču sabiedrību brīdināšanai neielaisties darījumos ar apsaubāma rakstura „veikalniekiem".

★ Pasta arodbiedrību padome Montrealā, kas apvieno 26.000 pasta darbinieku, noraidījusi samierināšanās ziņojuma publicēšanu un nolēmusi ierosināt streiku, iespējams, sākot ar 5. maiju. Minētie darbinieki prasa 45 c. stundā algas pielikumu viena gada līgumā, kamēr valdība solījusi to pašu sadalīt 3 gadu līguma laikā. Montrealas pasta darbinieku augstākais atalgojums pašreiz ir 3 dol. stundā.

★ Ontario universitāšu rektoru komiteja konstatējusi, ka no 7950 mācībspēkiem 14 provinces universitātēs 15,3% jeb 1 no 4 ir ASV pavalstnieki. Pārbaude izdarīta sakarā ar Karltona universitātes mācībspēku R. Matjūza un Dž. Stīla brīdinājumu pērnruden par Kanadas universitāšu „pāramerikanizēšanos" draudu. Lielākais amerikāņu lektoru skaits ir humānitārajās un sociālzinību fakultātēs, kamēr kanadieši ir pārsvarā administrātīvo un praktisko sociālzinātņu, kā arī bioloģijas katedrās. Minētais pārskats attiecas vienīgi uz pilna termiņa mācībspēkiem, datus par puslaika asistentiem vēl apstrādā.

★ Populārā kanadiešu žurnāla „Maclean's Magazine" izdevēji ar saviem redaktoriem un to uzskatiem, kā liekas, nespēj saprasties. Pagājušā gada septembrī pēc īsas darbošanās no žurnāla vadības atteicās Čarlzs Templtons. Par viņa aiziešanas iemesliem laikraksti publicēja gaŗus izklāstus, vainojot nespēju saprasties ar izdevējiem. Nule no atbildīgā redaktora amata atteicies arī Templtona pēcnieks Pēteris Gzovskis, norādīdams, ka žurnāla vadība tikai kritizējusi viņa darbu, bet nav ieteikusi nekā cita. „Es tiešām nezinu, ko viņi īsti vēlas. Un tā ir visa problēma," izteicies Gzovskis, piebilzdams: „Ikviens, kas pārņemtu žurnāla redakciju bez cieša līguma, būtu liels muļķis, ievērojot neseno vēsturi." „Maclean's Magazine" redakcijas sastāvā arī notikušas un gaidāmas pārmaiņas. Cita starpā no darba nesen atstādināts arī otrs mākslas redaktors Imants Āboliņš.

★ Kanadas izcilākais žokejs, 20 gadu vecais Braiens Svotaks, kas pirms 5 gadiem atstāja skolu, iestājoties darbā par staļļa puisi pie pazīstamā sacīkšu zirgu īpašnieka Kona Smaita (Smyth), nule saderinājies ar viņa mazmeitu Mēriju. Uz reportieŗu jautājumiem, vai laulības ar miljonāra mazmeitu, kuŗas tēvs ir pašreizējais Maple Leaf Gardens un hokeja kluba menedžers, viņu nebaida, Svotaks atbildēja: „Es mīlu Mēriju. Zinu, ka viņas vectēvs ir miljonārs. Kas par to? Es ne no viena nekā negribu. Emu bijis patstāvīgs no 15 gadu vecuma un spēšu uzturēt arī Mēriju." Vecajam Smaitam arī nav iebildumu pret jauniešu laulībām, bet par Mērijas vecāku ieskatiem kanadiešu laikraksti klusē.

—ns

MASU ARESTI ĻEŅINA „SIMTGADEI PAR GODU"

Pēdējā laikā Pad. savienībā atkal notikuši plašāki masu aresti. Ļeņina 100. dzimšanas dienas svinību laikā Maskavā apcietināti 160 tatāri, kuŗi ieradās demonstrācijā pie Ļeņina bibliotēkas, prasot savas dzimtenes Krimas atbrīvošanu un tatāru tiesību atjaunošanu, kuŗas tie zaudējuši kopš otra pasaules kaŗa.

Par šīm apcietināšanām ziņojis Maskavas pagrīdes izdevums, kuŗu izplata slepenā „Samizdat" organizācija, tās dalībniekiem saņemto izdevumu pārrakstot un izplatot tālāk. Šis izdevums arī ziņojis par apcietināšanām un tiesāšanām visā Pad. savienībā. Gorkijā trīs studenti un viens profesors notiesāti uz 7 gadiem spaidu darbos, par to, ka protestējuši pret „jaunstaļinisma" atdzimšanu Pad. savienībā. Harkovā savukārt ar 3 gadiem spaidu darbos sodīti intelektuāļi, kuŗi pagājušajā gadā apelēja Apvienotajās nācijās, protestējot pret ģenerāļa Grigorenko ievietošanu vājprātīgo iestādē, no kuŗas viņš mīklainā kārtā tagad pazudis. Viņa sieva baidās par tā dzīvību.

„CETRU LIELO" OTRA SLEPENĀ SANĀKSME

ASV, Anglijas, Francijas un Pad. savienības sūtņi 28. aprīlī tikās otrā slepenā sanāksmē, lai mazinātu saspīlējumu ap sadalīto Berlīni. Pirmā sanāksme notika jau 26. martā, kuŗā pārrunāja vadlīnijas turpmākajām sarunām.

Austrumvācija un Pad. savienība grib runāt tikai par Rietumberlīni, bet Rietumu pārstāvji — par visu agrāko Vācijas galvaspilsētu, it sevišķi, lai uzlabotu 2.200.000 rietumberlīniešu iespējas apciemot savus radus pilsētas austrumu daļā. Šīs sarunas uzskatāmas par piedēkli Rietumvācijas kanclera Branta plānam nostabilizēt attieksmes starp Austrumberlīni un Bonnu. Rietumvācijai pašreiz ir sarunas ar Varšavu un Maskavu, bet abu Vāciju savstarpējo sarunu turpinājums paredzēts 21. maijā Kaselē.

IZPLATĪTAS PORNOGRAFISKAS „BILDES" PAR DUBČEKU

No Vīnes ziņo, ka pret bijušo Čechoslovakijas komūnistu partijas vadītāju un reformistu Aleksandru Dubčeku, kuŗš joprojām atrodas kā sūtnis Turcijā, lai būtu tālāk no tautas acīm, vērsta jauna kampaņa — diskreditēšana. Prāgā izplatītas fotogrāfijas, kuŗās redzams kāds vīrietis un jauna sieviete gultā, bet noēnotām sejām. Kāda no šīm fotogrāfijām redzēta arī uz „sienas avīzes" dēļa Prāgas drošības ministrijā. Tai pašā laikā izplatītas runas, ka fotogrāfijā redzamais vīrietis ir Dubčeks, bet sieviete — kāda populāra čechu dziedātāja.

Piezīmējams, ka tagad 48 gadus vecais Dubčeks ir laimīgs ģimenes tēvs, precējies ar slovakieti, kuŗa viņu kā zēlsirdīgā māsa kopusi pēc partizānu cīņās pret vāciešiem gūtajiem ievainojumiem otra pasaules kaŗa laikā. Visi trīs Dubčeka dēli beiguši studijas Bratislavas universitātē.

SIKĀS ZIŅAS

● ASV prezidenta Niksona lielākā autoritāte Vidējo austrumu jautājumā Jozefs Sisko preses konferencē Romā 24. aprīlī izteicies, ka būtu nereāli gaidīt pāragru problēmas atrisinājumu. Pēdējās dienās Sisko bija nepārtrauktās sarunās ar Ēģiptes, Izraēlas, Saudiarabijas, Libanonas un Irānas valdību vadošajām personām. Viņš atgriezās Vašingtonā ļoti nomāktā garastāvoklī, izsakoties, ka Pad. savienība sarežģī visas miera cerības Vidējos austrumos. Viņš nedomā, ka ASV sarunās ar Pad. savienību būtu iespējams apturēt ieroču ieplūdināšanu Vidējos austrumos. Sisko nevarēja apmeklēt Jordāniju sakarā ar plašajām pretamerikāņu demonstrācijām. Kairo paziņojusi, ka 2,96 bilj. dol. jaunajā Ēģiptes budžetā paredzēti valsts aizsardzībai.

● Minchenē 22. aprīlī 71 gada vecumā miris kādreizējais Hitlera tulks Pauls Šmits. Viņš stājās vācu ārlietu dienestā jau t. s. Veimāras republikas laikā un kļuva galvenais tulks 1933. gadā. Kad 5 gadus vēlāk, 1938. gadā, toreizējais Anglijas premjērs Čemberlēns ieradās Minchenē, lai parakstītu ar Hitleru līgumu, kuŗā atļāva vāciešiem okupēt Sudētijas apgabalu Čechoslovakijā, Šmits bija Hitlera tulks sarunās ar Čemberlēnu. Šī līguma 30 gadu „atceres" gadījumā Šmits 1968. gadā kādā intervijā bija izsacījies: „Hitlers nevēlējās kaŗu ar Rietumiem, viņš to apliecināja vairākas reizes." Pēc Vācijas kapitulācijas Šmits, kuŗš pārvaldīja ap 20 valodu, nodevās memuāru rakstīšanai, kas iznāca jau 1949. gadā. No 1952. — 1967. gadam viņš vadīja svešvalodu institūtu Minchenē.